

Bruxelles, 17. lipnja 2024.
(OR. en)

11300/24

Međuinstitucijski predmet:
2023/0234(COD)

ENV 669
COMPET 683
SAN 385
MI 625
IND 322
CONSOM 225
ENT 123
FOOD 81
AGRI 524
CODEC 1564

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	10820/24
Br. dok. Kom.:	11624/23 + ADD 1 - COM(2023) 420 final
Predmet:	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu – opći pristup

Za delegacije se u Prilogu nalazi tekst općeg pristupa o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu, koji je Vijeće (okoliš) odobrilo na 4032. sastanku održanom 17. lipnja 2024.

Izmjene u odnosu na prijedlog Komisije označene su **podebljanim slovima**, a tekst izbrisan iz prijedloga Komisije označen je oznakom [...].

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

budući da:

1. U europskom zelenom planu i akcijskom planu za kružno gospodarstvo³ poziva se na pojačano i ubrzano djelovanje Unije i država članica kako bi se osigurala okolišna i socijalna održivost tekstilnog i prehrambenog sektora jer su to sektori s najvećom potrošnjom resursa koji imaju znatne negativne vanjske učinke na okoliš. U tim sektorima nedostatak financijskih sredstava i zaostajanje u tehnologiji otežavaju napredak prema prelasku na kružno gospodarstvo i dekarbonizaciju. Prehrambeni i tekstilni sektor prvi su i četvrti sektor s najvećom potrošnjom resursa⁴ te se ne pridržavaju u potpunosti temeljnih načela Unije o gospodarenju otpadom utvrđenih u hijerarhiji otpada koja zahtijevaju određivanje prioriteta u sprečavanju nastanka otpada, nakon čega slijedi [...] **priprema** za ponovnu uporabu i recikliranje. Te probleme treba sustavno rješavati u skladu s pristupom koji se temelji na životnom ciklusu.
2. U skladu sa strategijom EU-a za održive i kružne tekstilne proizvode⁵, potrebne su važne promjene kako bi se odmaknulo od trenutačno prevladavajućeg linearnog načina na koji se tekstilni proizvodi dizajniraju, proizvode, upotrebljavaju i odbacuju, pri čemu posebno treba ograničiti brzu modu. U toj je strategiji navedeno da je važno osigurati da proizvođači odgovaraju za otpad koji nastaje iz njihovih proizvoda te je predviđena uspostava usklađenih pravila Unije o proširenoj odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode s ekomodulacijom naknada. Njome se predviđa da su glavni ciljevi takvih pravila stvaranje gospodarstva za skupljanje, razvrstavanje, ponovnu uporabu, [...] **pripremu** za ponovnu uporabu i recikliranje te poticanje proizvođača da osiguraju da njihovi proizvodi budu osmišljeni u skladu s načelima kružnosti. U tu se svrhu predviđa da znatan udio doprinosa proizvođača programima proširene odgovornosti proizvođača mora biti namijenjen mjerama za sprečavanje nastanka otpada i [...] **pripremi** za ponovnu uporabu. Njome se ujedno podupire potreba za ojačanim i inovativnijim pristupima održivom upravljanju biološkim resursima kako bi se povećala kružnost i vrednovanje otpada od hrane te ponovna uporaba biotehnoloških tekstila.

³ COM(2020) 98 final od 11. ožujka 2020.

⁴ Tranzicijski putovi EU-a (europa.eu).

⁵ COM(2022) 141 final od 30. ožujka 2022.

3. Uzimajući u obzir negativne učinke otpada od hrane, države članice obvezale su se da će poduzeti mjere za promicanje sprečavanja i smanjenja nastanka otpada od hrane u skladu s Programom održivog razvoja do 2030., koji je Opća skupština Ujedinjenih naroda (UN) donijela 25. rujna 2015., a posebno njegovim ciljem da se do 2030. prepolovi globalni otpad od hrane po glavi stanovnika na maloprodajnoj i potrošačkoj razini te da se smanji gubitak hrane u proizvodnim lancima i lancima opskrbe, uključujući gubitke poslije berbe. Te su mjere bile namijenjene sprečavanju i smanjivanju nastanka otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, u preradi i proizvodnji, u maloprodaji i ostaloj distribuciji hrane, u restoranima i na mjestima na kojima se poslužuje hrana te u kućanstvima.
4. U okviru daljnjeg postupanja nakon Konferencije o budućnosti Europe, Komisija se obvezala omogućiti panelima građana i građanki da raspravljaju i daju preporuke prije donošenja određenih važnih prijedloga. U tom kontekstu sazvan je europski panel građana i građanki, koji se održavao od prosinca 2022. do veljače 2023., kako bi se sastavio popis preporuka⁶ o tome kako pojačati mjere za smanjenje otpada od hrane u Uniji. Budući da kućanstva proizvode više od polovine otpada od hrane koji nastane u Uniji, posebno je relevantno mišljenje građana o sprečavanju nastanka otpada od hrane. Građani su preporučili tri glavna smjera djelovanja, uključujući jačanje suradnje u lancu vrijednosti prehrambenih proizvoda, inicijative u poslovanju s hranom i poticanje promjene ponašanja potrošača. Panel će svojim preporukama nastaviti podupirati cjelokupni program rada Komisije u vezi sa sprečavanjem nastanka otpada od hrane te one mogu poslužiti kao smjernice za pomoć državama članicama u postizanju ciljeva smanjenja otpada od hrane.

⁶ Za sve preporuke vidjeti Prilog 16. Izvješću o procjeni učinka.

5. Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷ iz područja primjene Direktive 2006/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁸ isključen je ugljikov dioksid uhvaćen i prenesen u svrhu geološkog skladištenja i geološki uskladišten na temelju zahtjeva Direktive 2009/31/EZ. Međutim, odredba Direktive 2009/31/EZ o izmjeni Direktive 2006/12/EZ nije uključena u Direktivu 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁹, kojom je stavljena izvan snage Direktiva 2006/12/EZ. Stoga, kako bi se zajamčila pravna sigurnost, ova Direktiva uključuje izmjene Direktive 2009/31/EZ u pogledu isključivanja ugljikova dioksida uhvaćenog i prenesenog u svrhu geološkog skladištenja i geološki uskladištenog iz područja primjene Direktive 2008/98/EZ.
6. U Direktivu 2008/98/EZ potrebno je uključiti definicije proizvođača tekstilnih proizvoda, **stavljanja na raspolaganje na tržištu**, internetskih platformi, **pružatelja usluga provođenja narudžbi, subjekata socijalne ekonomije, krajnjeg korisnika, neprodanih proizvoda široke potrošnje** i organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača povezanih s provedbom proširene odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode kako bi se pojasnilo područje primjene tih pojmova i s time povezanih obveza.
7. Države članice do određene su mjere izradile materijale i provele kampanje za sprečavanje nastanka otpada od hrane među potrošačima i subjektima u poslovanju s hranom, ali one su uglavnom služile za informiranje javnosti, a ne za poticanje promjena ponašanja. Kako bi se ostvario puni potencijal smanjenja otpada od hrane i osigurao napredak tijekom vremena, potrebno je osmisлити intervencije za promjenu ponašanja, prilagođene konkretnim situacijama i potrebama u državama članicama, te ih u potpunosti integrirati u nacionalne programe za sprečavanje nastanka otpada od hrane. Trebaju se uzeti u obzir i regionalna kružna rješenja, među ostalim javno-privatna partnerstva i angažman građana, te prilagodba specifičnim potrebama nekih regija, kao što su najudaljenije regije i otoci.

⁷ SL L 140, 5.6.2009., str. 114.

⁸ SL L 114, 27.4.2006., str. 9.

⁹ SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

8. Unatoč sve većoj informiranosti o negativnim učincima i posljedicama otpada od hrane, političkim obvezama preuzetima na razini EU-a i država članica te mjerama Unije provedenima od donošenja akcijskog plana za kružno gospodarstvo iz 2015., nastanak otpada od hrane ne smanjuje se u dovoljnoj mjeri da bi se ostvario znatan napredak u postizanju podcilja br. 12.3. UN-ova cilja održivog razvoja br. 12. Kako bi se osigurao znatan doprinos postizanju podcilja održivog razvoja br. 12.3., mjere koje države članice trebaju poduzeti trebalo bi ojačati kako bi napredovala provedba ove Direktive i drugih odgovarajućih mjera za smanjenje nastanka otpada od hrane. **U ovoj se Direktivi navode područja intervencije u kojima bi države članice trebale prema potrebi prilagoditi ili donijeti mjere za svaku fazu lanca opskrbe hranom.**
9. Kako bi se postigli kratkoročni rezultati te se subjektima u poslovanju s hranom, potrošačima i javnim tijelima osigurala potrebna dugoročna perspektiva, trebalo bi utvrditi kvantificirane ciljeve za smanjenje nastanka otpada od hrane koje države članice trebaju ostvariti do 2030.
10. Uzimajući u obzir predanost Unije ambiciji utvrđenoj u podcilju održivog razvoja br. 12.3., određivanje ciljeva smanjenja otpada od hrane koje države članice trebaju ostvariti do 2030. trebalo bi biti snažan poticaj politikama za poduzimanje mjera i osiguravanje znatnog doprinosa globalnim ciljevima. Međutim, s obzirom na pravno obvezujuću prirodu takvih ciljeva, oni bi trebali biti proporcionalni i izvedivi te bi se njima trebala uzeti u obzir uloga različitih dionika u lancu opskrbe hranom, kao i njihovi kapaciteti (posebno u slučaju mikropoduzeća i malih poduzeća). Određivanje pravno obvezujućih ciljeva stoga bi trebalo slijediti postupni pristup, počevši s razinom koja je niža od one utvrđene u okviru cilja održivog razvoja, kako bi se osigurao dosljedan odgovor država članica i konkretan napredak prema ostvarivanju podcilja br. 12.3.

11. Smanjenje nastanka otpada od hrane u fazama proizvodnje i potrošnje zahtijeva različite pristupe i mjere te uključuje različite skupine dionika. Stoga bi trebalo predložiti jedan cilj za fazu prerade i proizvodnje te drugi cilj za maloprodaju i ostalu distribuciju hrane, restorane i ugostiteljske usluge te kućanstva. **Kad je riječ o fazi primarne proizvodnje, Komisija bi trebala prvo provesti studiju o otpadu od hrane i gubitku hrane tijekom primarne proizvodnje, među ostalim u svim različitim fazama primarne proizvodnje u kojima nastaje otpad od hrane i gubitak hrane. U toj studiji trebali bi se evaluirati razmjer i uzroci otpada od hrane i gubika hrane u primarnoj proizvodnji te utvrditi odgovarajući poticaji za smanjenje tog otpada i gubitka.**
12. Imajući na umu međuovisnost faza distribucije i potrošnje u lancu opskrbe hranom, posebno utjecaj maloprodajnih praksi na ponašanje potrošača i odnos između potrošnje hrane u kućanstvu i izvan njega, preporučljivo je odrediti jedan zajednički cilj za te faze lanca opskrbe hranom. Određivanjem zasebnih ciljeva za svaku od tih faza nepotrebno bi se povećala složenost i ograničila fleksibilnost država članica da pozornost posvete svojim specifičnim problematičnim područjima. Kako zajednički cilj ne bio doveo do prekomjernog opterećenja za određene subjekte, državama članicama savjetovat će se da pri utvrđivanju mjera za postizanje zajedničkog cilja uzmu u obzir načelo proporcionalnosti.
13. Demografske promjene znatno utječu na količinu konzumirane hrane i otpada koji nastaje od hrane. Stoga bi se zajednički cilj smanjenja otpada od hrane koji se primjenjuje na maloprodaju i ostalu distribuciju hrane, restorane i ugostiteljske usluge te kućanstva trebao izraziti kao postotna promjena u razinama otpada od hrane po stanovniku kako bi se uzele u obzir promjene u broju stanovnika. **Uzimajući u obzir činjenicu da se turisti ne ubrajaju u opću populaciju i da bi se države članice mogle suočiti s povećanjem ili smanjenjem opsega turizma u odnosu na referentnu godinu, Komisija bi trebala osmisliti faktor korekcije kako bi se državama članicama pružila potpora u postizanju cilja smanjenja otpada od hrane izraženog po stanovniku za maloprodaju i ostalu distribuciju hrane, restorane i prehrambene usluge te kućanstava, koji bi bio korigiran s obzirom na turističke tokove.**

(13a) U cilju smanjenja otpada od hrane za preradu i proizvodnju ne uzimaju se u obzir moguća smanjenja ili povećanja, neovisno o djelovanju država članica, razina proizvodnje u industrijama koje provode te postupke. Kako bi se uzele u obzir te fluktuacije u razinama proizvodnje u industrijama za preradu i proizvodnju hrane, Komisija bi trebala razviti faktor korekcije kako bi se državama članicama pružila potpora u postizanju cilja smanjenja otpada od hrane za preradu i proizvodnju, koji bi bio korigiran s obzirom na promjene u razinama proizvodnje.

14. Na temelju usklađene metodologije utvrđene u Delegiranoj odluci Komisije (EU) 2019/1597¹⁰, prva godina za koju su prikupljeni podaci o razinama otpada od hrane bila je 2020. Stoga bi godinu 2020. trebalo upotrijebiti kao [...] **referentnu godinu** za određivanje ciljeva smanjenja otpada od hrane. Državama članicama koje mogu dokazati da su provele mjerenja otpada od hrane prije 2020. primjenom metoda u skladu s Delegiranom odlukom (EU) 2019/1597 trebalo bi dopustiti upotrebu ranije [...] **referentne godine. Ako država članica procijeni da podaci prikupljeni za 2020. zbog pandemije bolesti COVID-19 nisu reprezentativni za nastanak otpada od hrane na njezinu državnom području, kao referentnu godinu može upotrijebiti 2021., 2022. ili 2023.**
15. Kako bi se osiguralo da se postupnim pristupom postizanju globalnog cilja ostvare njegovi specifični ciljevi, trebalo bi preispitati i, prema potrebi, revidirati razine određene za pravno obvezujuće ciljeve smanjenja otpada od hrane kako bi se uzeo u obzir napredak koji su države članice ostvarile tijekom vremena. Time bi se omogućila potencijalna prilagodba ciljeva radi jačanja doprinosa Unije ostvarivanju podcilja održivog razvoja br. 12.3. i daljnjeg [...] **uskladjivanja** s tim podciljem, koji bi trebalo ostvariti do 2030., te pružile smjernice za daljnji napredak nakon 2030.

¹⁰ Delegirana odluka Komisije (EU) 2019/1597 od 3. svibnja 2019. o dopuni Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na zajedničku metodologiju i minimalne zahtjeve u pogledu kvalitete za ujednačeno mjerenje razine otpada od hrane (SL L 248, 27.9.2019., str. 77.).

16. Kako bi se osigurala bolja, pravodobnija i ujednačenija provedba odredaba povezanih sa sprečavanjem otpada od hrane, predvidjeli svi nedostaci u provedbi te omogućilo poduzimanje mjera prije isteka rokova za postizanje ciljeva, sustav izvješća o ranom upozoravanju uveden 2018. trebalo bi proširiti na ciljeve smanjenja otpada od hrane.
17. U skladu s načelom „onečišćivač plaća”, utvrđenom u članku 191. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), ključno je da proizvođači [...] **koji prvi put na [...] tržište države članice stavljaju** određene tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću preuzmu odgovornost za gospodarenje tim proizvodima na kraju životnog vijeka, kao i za produljenje njihova životnog vijeka stavljanjem rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu na tržište za ponovnu uporabu**. Kako bi se provelo načelo „onečišćivač plaća”, primjereno je utvrditi obveze u području gospodarenja za proizvođače tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće, koje obuhvaćaju sve proizvođače, uvoznike ili distributere koji, bez obzira na metodu prodaje, među ostalim i putem ugovora na daljinu kako su definirani u članku 2. točki 7. Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, na profesionalnoj osnovi prvi put stavljaju te proizvode na tržište na državnom području države članice pod svojim imenom ili žigom. Iz opsega proizvođača obuhvaćenih proširenom odgovornošću proizvođača trebalo bi isključiti [...] samozaposlene krojače koji izrađuju proizvode po mjeri s obzirom na njihovu manju ulogu na tržištu tekstila, kao i one koji [...] **prvi put stavljaju na tržište** rabljene tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuće **ocijenjene prikladnima za ponovnu uporabu** ili takve proizvode dobivene od rabljenih proizvoda ili otpada od tih proizvoda radi podupiranja unutar Unije ponovne uporabe i **produljenog životnog vijeka**, među ostalim popravkom, obnovom, **modernizacijom, ponovnom proizvodnjom** i recikliranjem s dodanom vrijednošću, pri čemu se mijenjaju određene funkcionalnosti izvornog proizvoda.

¹¹ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

(17a) U kontekstu ove Direktive o izmjeni „rabljeni tekstilni proizvodi” odnose se na odvojeno skupljene tekstilne proizvode koje krajnji korisnik odbacuje s namjerom i mogućnošću njihove ponovne uporabe ili bez te namjere i mogućnosti. U ovoj fazi ti rabljeni tekstilni proizvodi još nisu ocijenjeni. Mogli bi biti prikladni za ponovnu uporabu ili bi mogli biti otpad. Zbog toga se rabljeni tekstilni proizvodi koji se odvojeno skupljaju nakon skupljanja smatraju otpadom, osim ako ih krajnji korisnici izravno predaju, a subjekti za ponovnu uporabu ili subjekti socijalne ekonomije na mjestu skupljanja izravno stručno ocijene prikladnima za ponovnu uporabu. „Rabljeni tekstilni proizvodi ocijenjeni prikladnima za ponovnu uporabu” odnose se na tekstilne proizvode koji su ocijenjeni prikladnima za ponovnu uporabu nakon skupljanja, razvrstavanja, pripreme za ponovnu uporabu ili nakon izravne stručne ocjene na mjestu skupljanja. Rabljene tekstilne proizvode ocijenjene prikladnima za ponovnu uporabu ne bi se trebalo smatrati otpadnim tekstilnim proizvodima.

18. Postoje velike razlike u načinu na koji se odvojeno skupljanje tekstilnih proizvoda uspostavlja ili se planira uspostaviti, bez obzira na to je li riječ o programima proširene odgovornosti proizvođača ili drugim pristupima. Kad je riječ o programima proširene odgovornosti proizvođača, postoje i velike razlike, primjerice u pogledu proizvoda u njihovu području primjene i odgovornosti proizvođača te modela upravljanja. Pravila o proširenoj odgovornosti proizvođača utvrđena u Direktivi 2008/98/EZ trebala bi se stoga u načelu primjenjivati na programe proširene odgovornosti proizvođača za proizvođače tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće. Međutim, trebalo bi ih dopuniti dodatnim posebnim odredbama relevantnima za značajke tekstilnog sektora, posebno za velik udio malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) među proizvođačima, ulogu [...] **subjekata socijalne ekonomije** i važnost ponovne uporabe u povećanju održivosti lanca vrijednosti tekstila. Ta bi pravila trebala ujedno biti detaljnija i usklađenija kako bi se izbjeglo stvaranje fragmentacije tržišta koja bi mogla negativno utjecati na sektor, posebno na mikropoduzeća i MSP-ove, te na skupljanje i obradu [...], te kako bi se pružili jasni poticaji za održivi dizajn i politike u području tekstilnih proizvoda i olakšao razvoj tržišta sekundarnih sirovina. U tom se kontekstu države članice potiču da razmotre ovlašćivanje više organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača jer tržišno natjecanje među takvim organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača može dovesti do većih koristi za potrošače, povećati inovacije, smanjiti troškove, poboljšati **odvojeno** skupljanje [...] i povećati mogućnost izbora za proizvođače koji žele sklopiti ugovor s takvim organizacijama.

(18a) U državama članicama u kojima je u usporedbi s prosjekom EU-a prisutan veći udio rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obučne ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu koji su prvi put stavljeni na raspolaganje na njihovu tržištu i tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obučne koji su dobiveni od takvih rabljenih i otpadnih proizvoda koji su prvi put stavljeni na raspolaganje na njihovu tržištu, naknade za proširenu odgovornost proizvođača skupljene od proizvođača tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obučne možda neće biti dovoljne za pokrivanje troškova gospodarenja otpadom tih proizvoda. Određivanje odgovarajućih zahtjeva za praćenje u programima proširene odgovornosti proizvođača kako bi se utvrdio doprinos tih proizvoda otpadu koji će nastati u budućnosti bit će važan izvor podataka koji će pomoći u donošenju moguće buduće odluke da se te proizvode smatra obuhvaćenima programom proširene odgovornosti proizvođača uspostavljenim na temelju ove Direktive. U međuvremenu, kako bi se osiguralo financijsko pokriće za troškove gospodarenja otpadom koje će se provoditi u okviru obveza proširene odgovornosti proizvođača, države članice s visokim udjelom tih proizvoda trebale bi imati mogućnost zatražiti od organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača da zahtijevaju doprinos od subjekata za komercijalnu ponovnu uporabu koji takve proizvode prvi put stavljaju na raspolaganje na njihovu tržištu. U tom pogledu traženi doprinos subjekata za komercijalnu ponovnu uporabu trebao bi odražavati hijerarhiju otpada, a posebno potrebu za promicanjem ponovne uporabe tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obučne. Ti doprinosi namijenjeni su samo pokrivanju troškova prikupljanja rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i naknadnog gospodarenja otpadom te bi u svakom slučaju trebali biti niži od doprinosa koji se traže od proizvođača tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obučne. U tom slučaju i u skladu s obvezom država članica da jasno definiraju uloge i odgovornosti relevantnih aktera koji sudjeluju u proširenoj odgovornosti proizvođača, države članice mogu uključiti dodatne obveze za te subjekte za komercijalnu ponovnu uporabu, kao što su izvješćivanje ili registracija. Subjekte za komercijalnu ponovnu uporabu smatra se komercijalnim subjektima i subjektima socijalne ekonomije koji stavljaju na raspolaganje na tržištu proizvode koji su prošli postupak ponovne uporabe ili pripreme za ponovnu uporabu (npr. razvrstavanje, popravak).

Uzimajući u obzir „Plavi vodič” o provedbi pravila EU-a o proizvodima¹², trgovačka djelatnost smatra se isporukom robe u kontekstu poslovanja. Može se smatrati da neprofitne organizacije izvršavaju trgovačke djelatnosti ako posluju u takvom kontekstu. To je moguće procijeniti samo posebno za svaki pojedini slučaj uzimajući u obzir redovitost isporuke, značajke proizvoda, namjere dobavljača itd. U načelu se povremene isporuke dobrotvornih organizacija ili u okviru hobija ne trebaju smatrati djelatnostima u kontekstu poslovanja.

19. Tekstilni proizvodi za kućanstvo i odjeća čine najveći udio u potrošnji tekstila u Uniji i najviše doprinose neodrživim obrascima prekomjerne proizvodnje i prekomjerne potrošnje. Tekstilni proizvodi za kućanstvo i odjeća također su prioritet svih postojećih sustava odvojenog skupljanja u državama članicama, zajedno s ostalom odjećom i priborom za odjeću i obućom nakon potrošnje koji se ne sastoje prvenstveno od tekstila. Stoga bi područje primjene uspostavljenog programa proširene odgovornosti proizvođača trebalo obuhvaćati **[...] tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću za uporabu u kućanstvu ili za druge namjene ako su takvi proizvodi po prirodi i sastavu slični onima za uporabu u kućanstvu.** Kako bi se proizvođačima zajamčila pravna sigurnost za proizvode koji podliježu proširenoj odgovornosti proizvođača, proizvode obuhvaćene područjem primjene trebalo bi utvrditi upućivanjem na oznake kombinirane nomenklature u skladu s Prilogom I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87¹³.

¹² Vidjeti obavijest Komisije naslovljenu „Plavi vodič” o provedbi pravila EU-a o proizvodima 2022., (2022/C 247/01).

¹³ SL L 256, 7.9.1987., str. 1.

20. Tekstilni sektor troši znatnu količinu resursa. Iako se, kad je riječ o proizvodnji sirovina i tekstila, većina pritiska i učinaka povezanih s potrošnjom odjeće, obuće i tekstilnih proizvoda za kućanstvo u Uniji javlja u trećim zemljama, oni ujedno utječu na Uniju zbog globalnog učinka na klimu i okoliš. Stoga sprečavanje, priprema za ponovnu uporabu i recikliranje [...] otpadnih **tekstilnih proizvoda** može doprinijeti smanjenju globalnog ekološkog otiska sektora, među ostalim u Uniji. Osim toga, trenutačno resursno neučinkovito gospodarenje [...] otpadnim **tekstilnim proizvodima** nije u skladu s hijerarhijom otpada i štetno je za okoliš i u Uniji i u trećim zemljama, među ostalim zbog emisija stakleničkih plinova nastalih spaljivanjem i odlaganjem na odlagališta.
21. Svrha je proširene odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću osigurati visoku razinu zaštite okoliša i zdravlja u Uniji, stvoriti gospodarstvo za skupljanje, razvrstavanje, ponovnu uporabu, [...] **pripremu** za ponovnu uporabu i recikliranje, posebno recikliranje vlakana u vlakna, te potaknuti proizvođače da osiguraju da su njihovi proizvodi osmišljeni u skladu s načelima kružnosti. Proizvođači tekstila i obuće trebali bi financirati troškove skupljanja, razvrstavanja za ponovnu uporabu, pripreme za ponovnu uporabu i recikliranja te troškove recikliranja i druge obrade skupljenih rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, **proizvoda povezanih s tekstilom** i obuće, uključujući neprodane proizvode široke potrošnje koji se smatraju otpadom isporučene na državnom području država članica nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni kako bi se osiguralo da se obveze proširene odgovornosti proizvođača ne primjenjuju retroaktivno i da su u skladu s načelom pravne sigurnosti. Ti bi proizvođači trebali **barem** financirati i troškove provođenja istraživanja sastava miješanog skupljenog komunalnog otpada, potpore istraživanju i razvoju **ekološkog dizajna tekstilnih proizvoda koji ne sadržavaju zabrinjavajuće tvari, kao i** tehnologijama razvrstavanja i recikliranja, izvješćivanja o odvojenom skupljanju, ponovnoj uporabi i drugoj obradi te pružanja informacija krajnjim korisnicima o učinku tekstilnih proizvoda i održivom upravljanju tim proizvodima.

- (21a) S obzirom na nedostatak pouzdanih podataka o otpadnim tekstilnim proizvodima i o financiranju programa proširene odgovornosti proizvođača koje trebaju uspostaviti države članice, Komisija bi do 31. prosinca 2028. trebala preispitati ovu Direktivu kako bi razmotrila određivanje ciljeva u pogledu sprečavanja nastanka, skupljanja, pripreme za ponovnu uporabu i recikliranja otpada te kako bi evaluirala jesu li nacionalni programi proširene odgovornosti proizvođača nedovoljno ili prekomjerno financirani uslijed isključivanja iz definicije proizvođača onih koji na tržište isporučuju rabljene tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću koji su ocijenjeni prikladnima za ponovnu uporabu te tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću koji su dobiveni od takvih rabljenih ili otpadnih proizvoda ili njihovih dijelova.
22. Proizvođači bi trebali biti odgovorni za uspostavu sustava skupljanja svih rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće te za osiguravanje da oni zatim prođu razvrstavanje za ponovnu uporabu, [...] **pripremu** za ponovnu uporabu i recikliranje kako bi se maksimalno povećala dostupnost rabljene odjeće i obuće te smanjile količine otpada za vrste obrade otpada koje su niže rangirane u hijerarhiji otpada. Osiguravanje dugotrajnije uporabe i ponovne uporabe tekstilnih proizvoda najdjelotvorniji je način da se znatno smanji njihov učinak na klimu i okoliš. To bi također trebalo omogućiti održive i kružne poslovne modele kao što su ponovna uporaba, iznajmljivanje i popravak, usluge povrata i maloprodaja rabljene robe, otvaranje novih zelenih kvalitetnih radnih mjesta i mogućnosti za smanjenje troškova za građane. Iznimno je važno da proizvođači budu odgovorni za otpad koji njihovi proizvodi stvaraju kako bi se stvaranje otpadnih **tekstilnih proizvoda** [...] razdvojilo od rasta sektora. Stoga bi proizvođači trebali biti odgovorni i za recikliranje, posebno za davanje prednosti povećanju recikliranja vlakana u vlakna te za druge postupke uporabe i zbrinjavanja.

23. Proizvođači i organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača trebali bi financirati povećanje recikliranja tekstila, posebno recikliranje vlakana u vlakna, čime se omogućuje recikliranje više vrsta materijala i stvara izvor sirovina za proizvodnju tekstila u Uniji. Važno je i da proizvođači financijski podupiru istraživanje i inovacije u području tehnološkog razvoja povezanog s pronalaženjem rješenja za automatsko razvrstavanje i razvrstavanje prema sastavu koja omogućuju odvajanje i recikliranje miješanih materijala i dekontaminaciju otpada kako bi se omogućila visokokvalitetna rješenja za recikliranje vlakana u vlakna i potaknula uporaba recikliranih materijala. Kako bi se olakšala usklađenost s ovom Direktivom, države članice trebale bi osigurati dostupnost informacija i pomoći gospodarskim subjektima iz tekstilnog sektora, posebno malim i srednjim poduzećima, u obliku smjernica, financijske potpore, pristupa financiranju, specijaliziranog materijala za osposobljavanje uprava i osoblja ili organizacijske i tehničke pomoći. Ako se potpora financira iz državnih sredstava, među ostalim kad se u cijelosti financira doprinosima koje je uvelo tijelo javne vlasti i naplaćuje dotičnim poduzetnicima, ona može činiti državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, a u takvim slučajevima države članice moraju osigurati usklađenost s pravilima o državnim potporama. Mobilizacija privatnih i javnih ulaganja u kružnost i dekarbonizaciju tekstilnog sektora također je prioritet nekoliko Unijinih programa i planova financiranja, kao što su centri za kružnost i posebni pozivi na podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa. Potrebno je i dodatno procijeniti izvedivost postavljanja ciljeva Unije za recikliranje tekstila kako bi se poduprli i potaknuli tehnološki razvoj i ulaganja u infrastrukturu za recikliranje, kao i poticanje ekološkog dizajna za recikliranje.

24. Rabljeni i otpadni tekstilni proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća trebali bi se skupljati odvojeno od ostalih tokova otpada, kao što su metali, papir i karton, staklo, plastika, drvo i biološki otpad [...] kako bi se zadržala mogućnost njihove ponovne uporabe i potencijal za visokokvalitetno recikliranje. S obzirom na učinak na okoliš i gubitak materijala zbog toga što se rabljeni i otpadni tekstilni proizvodi ne skupljaju odvojeno i stoga ne obrađuju na način prihvatljiv za okoliš, mreža za skupljanje rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće trebala bi obuhvaćati cijelo državno područje država članica, uključujući najudaljenije regije, trebala bi biti blizu krajnjem korisniku i ne bi trebala biti usmjerena samo na područja i proizvode u kojima je skupljanje profitabilno. Mrežu za skupljanje trebalo bi organizirati u suradnji s drugim dionicima u sektorima gospodarenja otpadom i ponovne uporabe, kao što su općine i [...] **subjekti socijalne ekonomije**. S obzirom na znatne koristi za okoliš i klimu povezane s ponovnom uporabom, primarna i sekundarna svrha mreže skupljanja trebala bi biti skupljanje tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće koji se mogu ponovno upotrijebiti i reciklirati. [...] **Stalno povećanje stope odvojenog** skupljanja [...] potaknulo bi [...] **poboljšanu** učinkovitost ponovne uporabe i kvalitetno recikliranje u lancima opskrbe tekstilom i prihvaćanje kvalitetnih sekundarnih sirovina te poduprlo planiranje ulaganja u infrastrukturu za razvrstavanje i preradu tekstila. Kako bi se provjerila i poboljšala djelotvornost mreže za skupljanje i informativnih kampanja, trebalo bi barem na razini NUTS 2 provoditi redovita istraživanja sastava skupljenog miješanog komunalnog otpada kako bi se utvrdilo koliko otpadnih tekstilnih proizvoda, **proizvoda povezanih s tekstilom** i obuće on sadržava. Osim toga, organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača trebale bi [...] jednom godišnje objavljivati informacije o učinkovitosti sustava odvojenog skupljanja i [...] **količini, izraženoj u masi**, odvojenog skupljanja iz koje je vidljivo stalno povećanje.

25. S obzirom na važnu ulogu [...] subjekata socijalne ekonomije u postojećim sustavima skupljanja tekstila i njihov potencijal za stvaranje lokalnih, održivih, participativnih i uključivih poslovnih modela i kvalitetnih radnih mjesta u Uniji, u skladu s ciljevima Akcijskog plana EU-a za socijalnu ekonomiju¹⁴, uvođenjem programa proširene odgovornosti proizvođača trebale bi se održavati i podupirati aktivnosti [...] subjekata socijalne ekonomije uključenih u gospodarenje rabljenim tekstilnim proizvodima. Stoga bi te subjekte trebalo smatrati partnerima u sustavima odvojenog skupljanja koji podupiru povećanje razine ponovne uporabe i popravka te stvaraju kvalitetna radna mjesta za sve, a posebno za ranjive skupine. **S obzirom na njihovu važnu ulogu u sustavima prikupljanja tekstila s organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača i neovisno, zahtjevi za razvrstavanje trebali bi se primjenjivati i na rabljene i otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću koje prikupljaju subjekti socijalne ekonomije. U tom bi pogledu subjekti socijalne ekonomije također trebali izvješćivati nadležno tijelo o svojem skupljanju i obradi tekstila. Države članice mogu u cijelosti ili djelomično od obveze izvješćivanja izuzeti subjekte socijalne ekonomije koji ne izvoze rabljene ili otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću ako bi ispunjavanje takvih obveza izvješćivanja dovelo do nerazmjernog administrativnog opterećenja za takve subjekte. Zasebno izvješćivanje o udjelu zaprimljene neprodane robe omogućit će državama članicama da prate učinak zabrane uništavanja neprodane robe uvedene Uredbom o ekološkom dizajnu za održive proizvode na subjekte socijalne ekonomije¹⁵.**

¹⁴ COM(2021) 778 final, 9. prosinca 2021.

¹⁵ *SL, unijeti referentni broj nakon donošenja.*

26. Proizvođači i organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača trebali bi biti aktivno uključeni u pružanje informacija krajnjim korisnicima, posebno potrošačima, o tome da bi se rabljeni i otpadni tekstilni proizvodi, proizvodi **povezani s tekstilom i obuća** trebali skupljati odvojeno, da su sustavi skupljanja dostupni i da krajnji korisnici imaju važnu ulogu u osiguravanju sprečavanja nastanka otpada i ekološki optimalnom gospodarenju [...] otpadnim **tekstilnim proizvodima**. Te bi informacije trebale uključivati dostupnost rješenja za ponovnu uporabu tekstila i obuće, koristi održive potrošnje za okoliš i učinak industrije tekstilne odjeće na okoliš, zdravlje i društvo. Krajnje korisnike ujedno bi trebalo obavijestiti o njihovoj važnoj ulozi u donošenju utemeljenih, odgovornih i održivih odluka o potrošnji tekstila i osiguravanju okolišno optimalnog gospodarenja [...] otpadnim **tekstilnim proizvodima, proizvodima povezanim s tekstilom i obućom**. Ti se zahtjevi u pogledu informiranja primjenjuju uz zahtjeve za pružanje informacija krajnjim korisnicima o tekstilnim proizvodima utvrđene u Uredbi o ekološkom dizajnu za održive proizvode¹⁶ i Uredbi (EU) br. 1007/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷. Pri objavljivanju informacija svim krajnjim korisnicima trebalo bi se koristiti modernim informacijskim tehnologijama. Informacije bi se trebale pružati klasičnim sredstvima, kao što su plakati u unutarnjim i vanjskim prostorima te kampanje na društvenim mrežama, ili inovativnijim sredstvima, kao što je elektronički pristup internetskim stranicama s pomoću QR koda na ambalaži.

¹⁶ *SL, unijeti referentni broj nakon donošenja.*

¹⁷ Uredba (EU) br. 1007/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. rujna 2011. o nazivima tekstilnih vlakana i povezanom označivanju i obilježavanju sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 73/44/EEZ te direktiva 96/73/EZ i 2008/121/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 272, 18.10.2011., str. 1.).

27. Kako bi se povećala kružnost tekstilnih proizvoda i njihova okolišna održivost te smanjili štetni učinci na klimu i okoliš, u Uredbi .../... [Ured za publikacije: unijeti serijski broj i institucije za Uredbu o ekološkom dizajnu za održive proizvode i dopuniti bilješku]¹⁸ uspostaviti će se obvezujući zahtjevi za ekološki dizajn tekstilnih proizvoda i **obuće**, koji će, ovisno o tome što će procjena učinka pokazati da je korisno za povećanje okolišne održivosti tekstila, regulirati trajnost, mogućnost ponovne uporabe, mogućnost popravka i recikliranja tekstila od vlakana u vlakna te obvezni udio recikliranih vlakana u tekstu. Njome će se ujedno regulirati prisutnost zabrinjavajućih tvari kako bi se omogućilo njihovo smanjenje i praćenje radi smanjenja nastanka otpada i poboljšanja recikliranja te sprečavanje i smanjenje količine sintetičkih vlakana koja se ispuštaju u okoliš da bi se znatno smanjilo ispuštanje mikroplastike. Istodobno, modulacija naknada za proširenu odgovornost proizvođača djelotvoran je gospodarski instrument za poticanje održivijeg dizajna tekstila koji dovodi do poboljšanog kružnog dizajna. Kako bi se osigurao snažan poticaj za ekološki dizajn, uzimajući u obzir ciljeve unutarnjeg tržišta i sastav tekstilnog sektora koji se prvenstveno sastoji od MSP-ova, potrebno je uskladiti kriterije za modulaciju naknada za proširenu odgovornost proizvođača na temelju najrelevantnijih parametara ekološkog dizajna kako bi se omogućila obrada tekstila u skladu s hijerarhijom otpada. Modulacija naknada u skladu s kriterijima za ekološki dizajn trebala bi se temeljiti na zahtjevima za ekološki dizajn i njihovim mjernim metodologijama donesenima u skladu s Uredbom o ekološkom dizajnu za održive proizvode za tekstilne proizvode i **obuću** ili drugim zakonodavnim aktima Unije kojima se utvrđuju usklađeni kriteriji održivosti i metode mjerenja za tekstilne proizvode i **obuću** i to samo ako su doneseni. Primjereno je ovlastiti Komisiju za donošenje usklađenih pravila za modulaciju naknada kako bi se osiguralo usklađivanje kriterija modulacije naknada s tim zahtjevima za proizvode. **Industrijske i komercijalne strategije utječu na trajanje uporabe proizvoda, odnosno na njegovu ekstrinzičnu trajnost, koja se može mjeriti s obzirom na vjerojatnost da će proizvod postati otpad zbog problema koji nisu povezani s dizajnom, zbog čega je intrinzična kvaliteta tekstilnog proizvoda sada manji uzrok kraja njegova životnog vijeka. Te strategije dovode do odbacivanja proizvoda, čak i prije nego što dosegne svoj potencijalni životni vijek, što dovodi do prekomjerne potrošnje tekstilnih proizvoda, a time i prekomjernog nastanka otpadnog tekstila.**

¹⁸ SL, unijeti referentni broj nakon donošenja.

U skladu s načelom „onečišćivač plaća” i načelom da je sprečavanje nastanka otpada najviša razina hijerarhije otpada te kako bi se suzbila prekomjerna potrošnja tekstilnih proizvoda i slijedom toga prekomjerni nastanak otpadnih tekstilnih proizvoda te kako bi se omogućilo bolje upravljanje njihovim krajem životnog vijeka, čime se u konačnici smanjuje njihov utjecaj na okoliš, države članice mogu prilagoditi financijske doprinose proizvođača na temelju praksi koje dovode do takvog prekomjernog nastanka otpadnih tekstilnih proizvoda, posebno u vezi s industrijskim i komercijalnim strategijama.

28. Kako bi se pratilo ispunjavaju li proizvođači svoje financijske i organizacijske obveze u vezi s osiguravanjem gospodarenja rabljenim i otpadnim tekstilnim proizvodima, proizvodima povezanim s tekstilom i obućom koje prvi put stavljaju na tržište na državnom području određene države članice, potrebno je uspostaviti registar proizvođača kojim upravlja svaka država članica, kao i obvezu upisa proizvođača u registar. Zahtjeve i format za upis u registar trebalo bi uskladiti u cijeloj Uniji u najvećoj mogućoj mjeri kako bi se olakšao upis u registar, posebno ako proizvođači proizvode tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obućom koji se prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu u državama članicama. Informacije u registru trebale bi biti dostupne onim subjektima koji su nadležni za provjeru usklađenosti s obvezama proširene odgovornosti proizvođača i njihovu provedbu.
29. Budući da se tekstilni sektor sastoji od 99 % malih i srednjih poduzeća, provedbom programa proširene odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obućom trebalo bi nastojati što više smanjiti administrativno opterećenje. Stoga bi poduzeća trebala kolektivno izvršavati proširenu odgovornost proizvođača putem organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača, **među ostalim organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača kojima upravlja država ako to država članica smatra primjerenim**, koje preuzimaju odgovornost u njihovo ime. Organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača trebale bi dobiti ovlaštenje države članice i dokazati, među ostalim, da imaju financijska sredstva za pokrivanje troškova koji proizlaze iz proširene odgovornosti proizvođača te da ispunjavaju tu odgovornost. **U slučaju organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača kojima upravlja država, s obzirom na to da ne postoji ovlaštenje zastupanog proizvođača, ne bi se trebali primjenjivati zahtjevi predviđeni u ovoj Direktivi koji se odnose na takvo ovlaštenje.**

30. Člankom 30. [...] Uredbe (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ pružatelje internetskih platformi koje korisnicima omogućuju da sklapaju ugovore na daljinu s [...] **trgovcima** obvezuje se da, prije nego što omoguće proizvođaču korištenje njihovih usluga, od tog [...] **trgovca** dobiju određene identifikacijske informacije i samocertificiranje kojim se obvezuje nuditi isključivo proizvode ili usluge koji su u skladu s primjenjivim pravilima prava Unije. **Za potrebe ove Direktive proizvođači koji potrošačima u Uniji nude tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću koji su prvi put stavljeni na raspolaganje na tržištu trebali bi se smatrati trgovcima.**

(30a) Kako bi se osiguralo djelotvorno izvršenje obveza proširene odgovornosti proizvođača, [...] upis u registar proizvođača tekstilnih proizvoda koji su države članice obvezne uspostaviti na temelju ove Direktive [...] **trebalo bi smatrati primjerenim informacijama za [...] potrebe članka 30. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2022/2065. Nadalje, [...] samocertificiranje iz članka 30. stavka 1. točke (e) te uredbe trebalo bi obuhvaćati obvezu proizvođača [...] da nudi samo tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću na koje se primjenjuju zahtjevi u pogledu proširene odgovornosti proizvođača utvrđeni ovom Direktivom. [...] Usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u [...] članku 30. stavku 1. točkama (d) i (e) Uredbe (EU) 2022/2065 [...] ne bi se trebala smatrati općom obvezom praćenja informacija koje pružatelji [...] internetskih platformi [...] koje potrošačima omogućuju sklapanje ugovora na daljinu s proizvođačima prenose ili pohranjuju niti aktivnog traženja činjenica ili okolnosti koje bi ukazivale na nezakonite aktivnosti. Pravila o izvršenju utvrđena u poglavlju IV. Uredbe (EU) 2022/2065 primjenjuju se na pružatelje takvih platformi u odnosu na navedene zahtjeve.**

¹⁹ SL L 277, 27.10.2022., str. 1.

(30b) Slične nepoželjne situacije izbjegavanja obveza mogle bi nastati u odnosu na pružatelje usluga provođenja narudžbi. Ova Direktiva uključuje neke odredbe kako bi ih se u tome spriječilo s pomoću pristupa sličnog onome iz Uredbe (EU) 2022/2065 u pogledu pružatelja internetskih platformi.

31. Kako bi se osigurala obrada tekstilnih proizvoda u skladu s hijerarhijom otpada utvrđenom u Direktivi 2008/98/EZ, organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača trebale bi osigurati da sav odvojeno skupljeni tekstil i obuća podliježu postupcima razvrstavanja kojima se dobivaju proizvodi prikladni za ponovnu uporabu koji ispunjavaju potrebe prihvatnih tržišta rabljenog tekstila i recikliranja sirovina u Uniji i svijetu. S obzirom na veće koristi za okoliš povezane s produljenjem životnog vijeka tekstila, ponovna uporaba trebala bi biti glavni cilj postupaka razvrstavanja, nakon čega slijedi razvrstavanje za recikliranje ako se stručno ocijeni da se predmeti ne mogu ponovno upotrijebiti. Komisija bi te zahtjeve za razvrstavanje trebala razraditi kao prioritet u okviru usklađenih kriterija Unije za prestanak statusa otpada za rabljene tekstilne **proizvode ocijenjene prikladnima za ponovnu uporabu** i reciklirane tekstilne proizvode, među ostalim pri početnom razvrstavanju koje se može provesti na mjestu skupljanja. Takvim usklađenim kriterijima trebala bi se postići dosljednost i visoka kvaliteta skupljenih frakcija, kao i tokova materijala za razvrstavanje, postupke uporabe otpada i sekundarne sirovine preko granica, što bi pak trebalo omogućiti unapređenje lanaca vrijednosti za ponovnu uporabu i recikliranje. Rabljeni **tekstilni proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća koje krajnji korisnici izravno predaju** i koje subjekti za ponovnu uporabu ili [...] subjekti socijalne ekonomije **izravno** stručno ocijene prikladnima za ponovnu uporabu **na mjestu skupljanja** ne bi se trebali smatrati otpadom. **Budući da krajnji korisnik nije osposobljen razlikovati robu koja se može ponovno upotrijebiti i reciklirati, potrebna je stručna ocjena. Stručna ocjena znači da konačna odluka o određivanju rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće kao proizvoda prikladnih za ponovnu uporabu nije prepuštena krajnjem korisniku, već osobama koje zaprimaju rabljene proizvode na mjestu skupljanja i koje su prošle osposobljavanje ili primile smjernice kako bi se osigurala odgovarajuća ocjena.** Ako ponovna uporaba, **priprema za ponovnu uporabu** ili recikliranje tehnički nisu mogući, i dalje bi trebalo primjenjivati hijerarhiju otpada te pritom izbjegavati, gdje je to moguće, odlaganje na odlagališta, posebno biorazgradivih tekstilnih proizvoda koji su izvor emisija metana, te oporabljivati energiju pri spaljivanju.

32. Izvoz rabljenih **tekstilnih proizvoda ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** i otpadnih tekstilnih proizvoda izvan EU-a u stalnom je porastu, pri čemu izvoz predstavlja najveći udio na tržištu ponovne uporabe tekstilnih proizvoda nastalih u EU-u nakon potrošnje. S obzirom na to da će se količina skupljenih [...] otpadnih **tekstilnih proizvoda** znatno povećati nakon uvođenja odvojenog skupljanja do 2025., važno je ojačati napore usmjerene na borbu protiv nezakonitih pošiljaka otpada u treće zemlje koje se prikazuju kao da nisu otpad kako bi se osigurala visoka razina zaštite okoliša. Na temelju Uredbe .../... [*Ured za publikacije: unijeti institucije i serijski broj te dopuniti bilješku za Uredbu o pošiljkama otpada*]²⁰ i s obzirom na cilj osiguravanja održivog gospodarenja tekstilnim proizvodima nakon potrošnje i suzbijanja nezakonitih pošiljaka otpada, trebalo bi predvidjeti da se svi odvojeno skupljeni rabljeni tekstilni proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća podvrgavaju postupku razvrstavanja prije otpreme. Nadalje, trebalo bi predvidjeti da se svi odvojeno skupljeni rabljeni tekstilni proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća smatraju otpadom i podliježu zakonodavstvu Unije o otpadu, među ostalim o pošiljkama otpada, sve dok ne prođu postupak razvrstavanja koji provodi osposobljeni subjekt za razvrstavanje za ponovnu uporabu i recikliranje **koji ih može odrediti prikladnima za ponovnu uporabu**. Razvrstavanje bi se trebalo provoditi prema usklađenim zahtjevima za razvrstavanje kojima se osigurava dobivanje visokokvalitetne frakcije koja se može ponovno upotrijebiti i koja zadovoljava potrebe prihvatnih tržišta rabljenog tekstila u EU-u i svijetu te na temelju utvrđivanja kriterija za razlikovanje rabljene robe **ocijenjene prikladnom za ponovnu uporabu** i otpada. Pošiljke rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** trebale bi biti popraćene informacijama kojima se dokazuje da su ja ta roba rezultat postupka razvrstavanja ili pripreme za ponovnu uporabu te da je to roba prikladna za ponovnu uporabu. **Organizacije za odgovornost proizvođača i subjekti socijalne ekonomije trebali bi izvješćivati o izvozu otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće te o izvozu rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu, čime bi se državama članicama omogućilo praćenje takvog izvoza radi boljeg razumijevanja lanca vrijednosti tekstila.**

²⁰ SL, unijeti referentni broj nakon donošenja.

33. Kako bi ostvarile ciljeve utvrđene u ovoj Direktivi, države članice trebale bi revidirati svoje programe za sprečavanje nastanka otpada od hrane kako bi u njih **prema potrebi** uključile nove mjere, u koje je uključeno više partnera iz javnog i privatnog sektora koordiniranim djelovanjima prilagođenima za uzimanje u obzir posebnih žarišnih točaka te stavova i ponašanja koji dovode do nastanka otpada od hrane. Pri izradi tih programa države članice mogle bi koristiti preporuke panela građana i građanki o rasipanju hrane, **zbirku alata, najboljih praksi i preporuka Europskog foruma potrošača o rasipanju hrane te razmjene u okviru Platforme EU-a o gubitku i rasipanju hrane.**
34. Jasna odgovornost i upravljanje mjerama za sprečavanje nastanka otpada od hrane od presudne su važnosti za djelotvornu koordinaciju rada na poticanju promjena i postizanju ciljeva određenih u ovoj Direktivi. Zbog zajedničkog cilja brojnih tijela i velikog broja različitih dionika uključenih u borbu protiv nastanka otpada od hrane u državama članicama potrebno je odrediti nadležno tijelo zaduženo za opću koordinaciju mjera na nacionalnoj razini.
35. Granularnost informacija o gospodarenju komunalnim tekstilnim otpadom nakon potrošnje na razini Unije trebalo bi poboljšati kako bi se djelotvornije pratila ponovna uporaba proizvoda, uključujući ponovnu uporabu i [...] **pripremu** za ponovnu uporabu tekstila, među ostalim s obzirom na moguće postavljanje ciljeva učinkovitosti u budućnosti. Podaci o ponovnoj uporabi i [...] **pripremi** za ponovnu uporabu važni su tokovi podataka za praćenje razdvajanja nastanka otpada od gospodarskog rasta i prelaska na održivo, uključivo i kružno gospodarstvo. Stoga bi tim tokovima podataka trebala upravljati Europska agencija za okoliš.

36. [...] **Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2019/1597 utvrđuju se zajednička metodologija i minimalni zahtjevi u pogledu kvalitete za ujednačeno mjerenje razina otpada od hrane u skladu s člankom 9. stavkom 8. Direktive 2008/98/EZ. Kako bi se poboljšala kvaliteta, pouzdanost i usporedivost podataka o razinama otpada od hrane koje dostavljaju države članice, Komisiji bi i dalje trebalo delegirati ovlast za donošenje delegiranih akata iz te odredbe. Radi jasnoće, ta bi se ovlast, uz manje prilagodbe, trebala premjestiti u novi članak koji se posebno odnosi na sprečavanje nastanka otpada od hrane.**
37. Kako bi se oznake kombinirane nomenklature navedene u Direktivi 2008/98/EZ uskladile s oznakama navedenima u Prilogu 1. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s izmjenama Priloga IV.c Direktivi 2008/98/EZ. Posebno je važno da Komisija za vrijeme svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
38. Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu Direktive 2008/98/EZ, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u vezi s usklađenim formatom za upis u registar na temelju zahtjeva u pogledu informacija iz članka 22.b stavka 4., kriterijima modulacije naknada za primjenu članka 22.c stavka 3. točke (a.) [...]. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²¹.

²¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

39. Direktivu 2008/98/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
40. S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, a to su povećanje okolišne održivosti gospodarenja **otpadom** od hrane i **rabljenim i otpadnim tekstilnim** proizvodima te osiguravanje slobodnog kretanja rabljenog i otpadnog tekstila na unutarnjem tržištu, nego se zbog njezina opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene

Direktiva 2008/98/EZ mijenja se kako slijedi:

u članku 2. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) plinovite tvari koje se ispuštaju u atmosferu i ugljikov dioksid uhvaćen i prenesen u svrhu geološkog skladištenja i geološki uskladišten u skladu s Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*;

* Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5.6.2009., str. 114.).”;

u članku 3. umeću se sljedeće točke:

„4.b „proizvođač tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c” znači svaki proizvođač, uvoznik ili distributer ili druga fizička ili pravna osoba, osim onih koji dobavljaju rabljene tekstilne proizvode, **proizvode povezane s tekstilom i obuću** navedene u Prilogu IV.c **koji su ocijenjeni prikladnima za ponovnu uporabu i** tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c dobivene od takvih rabljenih ili otpadnih proizvoda ili njihovih dijelova na tržištu, [...] i samozaposlenih krojača koji izrađuju proizvode po mjeri, koji, bez obzira na prodaju tehniku, među ostalim putem ugovora na daljinu kako su definirani u članku 2. stavku 7. Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća*:

- (a) imaju poslovni nastan u državi članici i proizvode tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c pod svojim imenom ili žigom ili ih za njih dizajniraju ili proizvode drugi subjekti te ih prvi put isporučuju pod svojim imenom ili žigom na državnom području te države članice;
- (b) imaju poslovni nastan u državi članici i preprodaju na državnom području te države članice, pod svojim imenom ili žigom, tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c koje su proizveli drugi proizvođači iz točke (a), na kojima se ne pojavljuje ime, robna marka ili žig proizvođača;
- (c) imaju poslovni nastan u državi članici i prvi put isporučuju u toj državi članici na profesionalnoj osnovi tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c iz druge države članice ili iz treće zemlje; ili
- (d) prodaju tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c putem komunikacije na daljinu izravno krajnjim korisnicima, uključujući privatna kućanstva ili druge subjekte koji nisu privatna kućanstava, u nekoj državi članici te imaju poslovni nastan u drugoj državi članici ili trećoj zemlji;

4.c „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju ili upotrebu na [...] **tržištu države članice** u okviru trgovačke djelatnosti, uz naplatu ili besplatno;

4.d „organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača” znači pravni subjekt koji financijski ili financijski i operativno organizira ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača;

4.e „internetska platforma” znači internetska platforma kako je definirana u članku 3. točki i. Uredbe (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća**;

4.ea „pružatelj usluge provođenja narudžbi” znači pružatelj usluge provođenja narudžbi kako je definiran u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća*;**

4.f „potrošač” znači fizička osoba čije aktivnosti nisu obuhvaćene njezinom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću;

4.g „krajnji korisnik” znači krajnji korisnik kako je definiran u članku 3. točki 21. Uredbe (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća*;**

4.h „subjekt socijalne ekonomije” znači subjekt uređen privatnim pravom koji pruža robu i usluge, što obuhvaća zadruge, uzajamna društva, udruge, dobrotvorna društva, uključujući zaklade ili socijalna poduzeća kako su definirana u članku 2. stavku 1. točki 13. Uredbe (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća**, koji posluju u skladu sa sljedećim načelima:**

- i. i. davanjem prednosti ljudima te socijalnim i okolišnim ciljevima naspram dobiti;**
- ii. ponovnim ulaganjem cjelokupne ili većine dobiti i viškova radi daljnjeg ostvarivanja njihovih socijalnih ciljeva ili okolišnih ciljeva i obavljanje aktivnosti u interesu svojih članova ili korisnika ili društva u cjelini; i**
- iii. demokratskim ili participativno upravljanjem;**

4.i „neprodani proizvod široke potrošnje” znači neprodani proizvod široke potrošnje kako je definiran u članku 2. Uredbe .../... (SL.....str.) [Ured za publikacije: *unijeti pojedinosti objave za Uredbu o ekološkom dizajnu za održive proizvode*]”

* Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

** Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (SL L 277, 27.10.2022., str. 1.).

*** Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

**** Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

2.a u članku 6. umeće se sljedeći stavak:

2.a Komisija posebno donosi provedbeni akt o kriterijima za prestanak statusa otpada za otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću. Pri donošenju tog provedbenog akta Komisija uključuje kriterije za tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću ocijenjene prikladnima za ponovnu uporabu te za reciklirane tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću.”;

3. u članku 9. stavku 1. brišu se točke (g) i (h) te stavci 5., 6. i 8.;
4. umeće se sljedeći članak 9.a:

„Članak 9.a

Sprečavanje nastanka otpada od hrane

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje nastanka otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, u preradi i proizvodnji, u maloprodaji i ostaloj distribuciji hrane, u restoranima i na mjestima na kojima se poslužuje hrana te u kućanstvima. Te mjere uključuju **barem** sljedeće:
 - (a) razvoj i podupiranje intervencija za promjenu ponašanja kako bi se smanjio otpad od hrane te kampanja za informiranje javnosti o sprečavanju nastanka otpada od hrane;
 - (b) utvrđivanje i uklanjanje neučinkovitosti u funkcioniranju lanca opskrbe hranom i podupiranje suradnje među svim dionicima, te pravednu raspodjelu troškova i koristi mjera za sprečavanje;
 - (c) poticanje doniranja hrane i drugih oblika redistribucije za ljudsku potrošnju, pri čemu se korištenju za ljudsku potrošnju daje prednost nad korištenjem u hrani za životinje i preradom u neprehrambene proizvode;
 - (d) podupiranje osposobljavanja i razvoja vještina te olakšavanje pristupa mogućnostima financiranja, posebno za mala i srednja poduzeća i [...] **subjekte** socijalne ekonomije.

Države članice osiguravaju da svi relevantni dionici u lancu opskrbe budu uključeni razmjerno svojem kapacitetu i ulozi u sprečavanju nastanka otpada od hrane u lancu opskrbe hranom, pri čemu nastoje spriječiti nerazmjeran učinak na mala i srednja poduzeća.

2. Države članice prate i procjenjuju provedbu svojih mjera za sprečavanje nastanka otpada od hrane, uključujući usklađenost s ciljevima smanjenja **otpada** od hrane iz stavka 4., mjerenjem razina otpada od hrane na temelju metodologije utvrđene u skladu sa stavkom 3.
3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 38.a radi dopune ove Direktive u pogledu utvrđivanja zajedničke metodologije i minimalnih zahtjeva kvalitete za ujednačeno mjerenje razina otpada od hrane **kako bi se povećale kvaliteta, pouzdanost i usporedivost podataka koje države članice dostavljaju u vezi s razinama otpada od hrane, među ostalim metoda povezanih s mjerenjem udjela otpada od hrane koji se sastoji od dijelova namijenjenih ljudskoj konzumaciji.**
4. Države članice poduzimaju potrebne i odgovarajuće mjere kako bi do 31. prosinca 2030. postigle sljedeće ciljeve smanjenja otpada od hrane na nacionalnoj razini:
 - (a) smanjenje nastanka otpada od hrane u preradi i proizvodnji za 10 % u usporedbi s količinom nastalom 2020.;
 - (b) smanjenje nastanka otpada od hrane po stanovniku, zajednički u maloprodaji i ostaloj distribuciji hrane, u restoranima i na mjestima na kojima se poslužuje hrana te u kućanstvima za 30 % u usporedbi s količinom nastalom 2020.

5. Ako država članica može dostaviti podatke za referentnu godinu prije 2020., koji su prikupljeni primjenom metoda usporedivih s metodologijom i minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete za ujednačeno mjerenje razina otpada od hrane kako je utvrđeno u Delegiranoj odluci Komisije (EU) 2019/1597, može se upotrijebiti ranija referentna godina. Država članica [u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu ove Direktive] obavješćuje Komisiju i druge države članice o svojoj namjeri da upotrijebi raniju referentnu godinu te Komisiji dostavlja podatke i metode mjerenja korištene za njihovo prikupljanje. **Ako država članica procijeni da podaci prikupljeni za 2020. zbog pandemije bolesti COVID-19 nisu reprezentativni za nastanak otpada od hrane na njezinu državnom području, kao referentnu godinu može upotrijebiti 2021., 2022. ili 2023. Država članica u roku od [18 mjeseci od stupanja na snagu ove Direktive] obavješćuje Komisiju i druge države članice o svojoj namjeri da kao referentnu godinu upotrijebi 2021., 2022. ili 2023. i navodi razloge za to.**
- 5.a **Kako bi se države članice poduprlo u ostvarenju ciljeva smanjenja otpada od hrane iz stavka 4. točke (b), Komisija do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Direktive] provedbenim aktima donosi faktor korekcije kako bi se u obzir uzelo povećanje ili smanjenje turizma u odnosu na referentnu godinu. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2. ove Direktive.**
- 5.b **Kako bi se države članice poduprlo u ostvarenju ciljeva smanjenja otpada od hrane iz stavka 4. točke (a), Komisija do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Direktive] provedbenim aktima donosi faktor korekcije kako bi se u obzir uzelo povećanje ili smanjenje razina proizvodnje u preradi i proizvodnji u odnosu na referentnu godinu. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2. ove Direktive.**
6. Ako Komisija smatra da podaci **povezani s referentnom godinom koja prethodi 2020.** nisu u skladu s uvjetima utvrđenima u stavku 5., u roku od šest mjeseci od primitka obavijesti dostavljene u skladu sa stavkom 5. donosi odluku kojom se od države članice zahtijeva da upotrijebi 2020. ili određenu godinu različitu od one koju je ta država članica predložila kao referentnu.

7. Komisija do 31. prosinca 2027. preispituje ciljeve koje treba ostvariti do 2030., utvrđene u stavku 4., kako bi ih, prema potrebi, izmijenila i/ili proširila na druge faze lanca opskrbe hranom te razmotrila određivanje novih ciljeva za razdoblje nakon 2030., **uključujući procjenu izvedivosti određivanja cilja za udio ukupnog otpada od hrane koji se sastoji od dijelova namijenjenih ljudskoj konzumaciji**. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

7.a Komisija provodi studiju o otpadu od hrane i gubitku hrane tijekom primarne proizvodnje, među ostalim u svim različitim fazama primarne proizvodnje u kojima nastaje otpad od hrane i gubitak hrane. U toj studiji procjenjuju se razmjer i uzroci otpada od hrane i gubika hrane u primarnoj proizvodnji te se utvrđuju odgovarajući poticaji za smanjenje tog otpada i gubitka. Na temelju te procjene Komisija do 31. prosinca 2027. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

[...]

5.a u članku 11. dodaje se novi stavak 6.a:

„6.a Komisija do 31. prosinca 2028. razmatra određivanje ciljeva u pogledu sprečavanja nastanka otpada, njegova skupljanja, pripreme za ponovnu uporabu i recikliranja za otpadne tekstilne proizvode. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom.”;

5.b u članku 11. dodaje se novi stavak 6.b:

„6.b Komisija do 31. prosinca 2028. provodi preispitivanje kako bi procijenila pokrivaju li programi proširene odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuču navedene u Prilogu IV.c, utvrđeni na temelju ove Direktive, troškove koji nastaju zbog prenošenja zahtjeva iz ove Direktive. Ako na temelju preispitivanja procijeni da financiranje programa proširene odgovornosti proizvođača nije dostatno za pokrivanje troškova iz članka 22.a, Komisija prema potrebi, a najkasnije dvije godine nakon završetka preispitivanja, podnosi zakonodavni prijedlog kako bi se osigurao potpuni povrat troškova u skladu s načelom ‘onečišćivač plaća’.”;

6. u članku 11.b stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija u suradnji s Europskom agencijom za okoliš sastavlja izvješća o napretku prema ostvarenju ciljeva utvrđenih u članku 9.a stavku 4., članku 11. stavku 2. točkama (c), (d) i (e) i članku 11. stavku 3. najkasnije tri godine prije svakog u njima utvrđenog roka.”;

7. umeću se sljedeći članci od 22.a do 22.d:

„Članak 22.a

Program proširene odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode

1. Države članice osiguravaju da proizvođači snose proširenu odgovornost proizvođača za [...] **tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuču** navedene u Prilogu IV.c [...] koje prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu na državnom području određene države članice, u skladu s člancima 8. i 8.a.

- 1.a Države članice osiguravaju da proizvođač, kako je definiran u članku 3. točki 4.b podtočki (d), koji ima poslovni nastan u drugoj državi članici i na njihovu državnom području prvi put stavlja na raspolaganje tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c pisanim ovlaštenjem imenuje pravnu ili fizičku osobu s poslovnim nastanom na njihovu državnom području kao ovlaštenog zastupnika za potrebe ispunjavanja obveza proizvođača u vezi s programom proširene odgovornosti proizvođača na njihovu državnom području. Države članice mogu predvidjeti da proizvođač, kako je definiran u članku 3. točki 4.b podtočki (d), koji ima poslovni nastan u trećoj zemlji i na njihovu državnom području prvi put stavlja na raspolaganje tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c pisanim ovlaštenjem imenuje pravnu ili fizičku osobu s poslovnim nastanom na njihovu državnom području kao ovlaštenog zastupnika za potrebe ispunjavanja obveza proizvođača povezanih s programom proširene odgovornosti proizvođača na njihovu državnom području.
2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 38.a radi izmjene Priloga IV.c ovoj Direktivi kako bi se oznake kombinirane nomenklature navedene u Prilogu IV.c ovoj Direktivi uskladile s oznakama navedenima u Prilogu 1. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87*.
3. Države članice na jasan način definiraju uloge i odgovornosti relevantnih sudionika uključenih u provedbu, praćenje i provjeru programa proširene odgovornosti proizvođača iz stavka 1.
4. Države članice osiguravaju da proizvođači tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c pokrivaju **barem** troškove sljedećeg:
- (a) skupljanja rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c i naknadnog gospodarenja otpadom, što podrazumijeva sljedeće:
1. skupljanje tih rabljenih proizvoda za ponovnu uporabu i odvojeno skupljanje otpadnih proizvoda za [...] **pripremu** za ponovnu uporabu i recikliranje u skladu s člancima 22.c i 22.d;

2. prijevoz skupljenih tereta iz točke 1. za naknadno razvrstavanje za ponovnu uporabu, za [...] **pripremu** za ponovnu uporabu i za postupke recikliranja u skladu s člankom 22.d;

3. razvrstavanje, [...] **pripremu** za ponovnu uporabu, recikliranje i druge postupke oporabe te zbrinjavanje skupljenog tereta iz točke 1.;

4. skupljanje, prijevoz i obradu [...] otpada koji su **nakon postupaka navedenih u podtočkama 1., 2. i 3.** proizveli [...] **subjekti socijalne ekonomije** i drugi [...] **akteri** koji su dio sustava skupljanja iz članka 22.c stavaka 5. i 11.;

(b) provođenja istraživanja sastava skupljenog miješanog komunalnog otpada u skladu s člankom 22.d stavkom 6.;

(c) dostavljanja informacija o održivoj potrošnji, sprečavanju nastanka otpada, ponovnoj uporabi, pripremi za ponovnu uporabu, **uključujući popravak**, recikliranju, drugim oblicima oporabe i zbrinjavanju tekstilnih proizvoda, **proizvoda povezanih s tekstilom** i obuće u skladu s člankom 22.c stavcima 13., 14. i 17.;

(d) prikupljanja podataka i izvješćivanja nadležnih tijela u skladu s člankom 37.;

(e) podupiranja istraživanja i razvoja kako bi se poboljšali postupci razvrstavanja i recikliranja, posebno radi povećanja recikliranja vlakana u vlakna **i kako bi se razvili trajni tekstilni proizvodi koji se mogu ponovno uporabiti i reciklirati i ne sadržavaju zabrinjavajuće tvari**, ne dovodeći pritom u pitanje pravila Unije o državnim potporama.

4.a Države članice mogu odlučiti da proizvođači tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c djelomično ili u cijelosti pokrivaju troškove iz stavka 4. točke (a) ovog članka za otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c koji završe u miješanom komunalnom otpadu.

5. Države članice osiguravaju da proizvođači tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c pokrivaju troškove iz stavka 4. ovog članka u vezi s rabljenim i otpadnim tekstilnim proizvodima, proizvodima povezanim s tekstilom i obućom navedenima u Prilogu IV.c koji su odloženi na mjestima za skupljanje uspostavljenima u skladu s člankom 22.c stavcima 5. i 11., ako su ti proizvodi prvi put stavljeni na raspolaganje na tržištu na državnom području neke države članice [...] **najranije** [Ured za publikacije: unijeti datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].
6. Troškovi iz stavka 4. koje treba pokriti ne smiju premašiti troškove koji su potrebni za troškovno učinkovito pružanje usluga navedenih u tom stavku i transparentno se utvrđuju među dotičnim akterima. **Ako je to potrebno kako bi se osiguralo financijsko pokriće za troškove gospodarenja otpadom iz stavka 4. točke (a) koje treba provesti u okviru obveza proširene odgovornosti proizvođača, svaka država članica može zatražiti od organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača da zahtijevaju doprinos od subjekata za komercijalnu ponovnu uporabu koji na njezinu državnom području prvi put stavljaju na raspolaganje rabljene tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c koji su ocijenjeni prikladnima za ponovnu uporabu te tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c koji su dobiveni od takvih rabljenih ili otpadnih proizvoda. Doprinos koji se zahtijeva od subjekata za komercijalnu ponovnu uporabu u svakom je slučaju niži od doprinosa zatraženog od proizvođača tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c.**
7. Za potrebe usklađenosti s člankom 30. stavkom 1. točkama (d) i (e) Uredbe (EU) 2022/2065 države članice osiguravaju da pružatelji internetskih platformi, koji su obuhvaćeni područjem primjene poglavlja 3. odjeljka 4. te uredbe koji potrošačima omogućuju sklapanje ugovora na daljinu s proizvođačima koji potrošačima u Uniji nude tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c, od proizvođača, **prije nego što im dopuste korištenje njihovih usluga**, dobiju sljedeće informacije:
- (a) informacije o upisu proizvođača u registar iz članka 22.b u državi članici u kojoj se nalazi potrošač i registarski broj tog proizvođača iz tog registra;

- (b) samocertificiranje proizvođača kojim se on obvezuje nuditi samo tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c za koje su ispunjeni zahtjevi u pogledu proširene odgovornosti proizvođača iz stavaka 1. i 4. ovog članka i članka 22.c stavka 1. u državi članici u kojoj se nalazi potrošač.
8. Države članice osiguravaju da se programi proširene odgovornosti proizvođača utvrđeni u stavku 1. ovog članka uspostave do [*Ured za publikacije: unijeti datum trideset mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni*] u skladu s člancima 8. i 8.a te člancima od 22.a do 22.d.
9. **Države članice donose mjere kako bi osigurale da proizvođači koji krajnjim korisnicima u Uniji nude tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c pružateljima usluga provođenja narudžbi dostavljaju informacije iz stavka 7. u trenutku sklapanja ugovora između pružatelja i proizvođača za bilo koju od usluga navedenih u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1020.**
10. **Država članica osigurava da pružatelj usluga provođenja narudžbi, nakon što primi informacije iz stavka 9. i u trenutku sklapanja ugovora između pružatelja i proizvođača za bilo koju od usluga navedenih u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1020, s pomoću bilo koje slobodno dostupne službene internetske baze podataka ili internetskog sučelja koje su na raspolaganje stavile određena država članica ili Unija ili slanjem zahtjeva proizvođaču za dostavljanje popratnih dokumenata iz pouzdanih izvora, ulaže maksimalne napore kako bi procijenio jesu li informacije iz stavka 9. pouzdane i cjelovite. Za potrebe ove Direktive proizvođači su odgovorni za točnost dostavljenih informacija.**

Države članice osiguravaju sljedeće:

- i. ako pružatelj usluga provođenja narudžbi ima dovoljno naznaka ili ima razloga vjerovati da je bilo koja informacija iz stavka 9. koju je dao dotični proizvođač netočna, nepotpuna ili da nije ažurirana, taj pružatelj zahtijeva od proizvođača da ispravi tu situaciju, bez odgode ili u roku utvrđenom pravom Unije i nacionalnim pravom, i
 - ii. ako proizvođač ne ispravi ili dopuni te informacije, pružatelj usluga provođenja narudžbi žurno suspendira pružanje svoje usluge tom proizvođaču u vezi s ponudom tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c krajnjim korisnicima koji se nalaze u Uniji dok on u potpunosti ne ispuni zahtjev. Pružatelj usluga provođenja narudžbi dostavlja proizvođaču razloge za suspenziju.
11. Ne dovodeći u pitanje članak 4. Uredbe (EU) 2019/1150, ako pružatelj usluge provođenja narudžbi suspendira pružanje svoje usluge na temelju stavka 10. ovog članka, države članice osiguravaju da dotični proizvođač ima pravo osporiti odluku pružatelja usluge provođenja narudžbi pred sudom države članice u kojoj pružatelj usluge provođenja narudžbi ima poslovni nastan.

Članak 22.b

Registar proizvođača tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće

1. Države članice uspostavljaju registar proizvođača tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c radi praćenja usklađenosti tih proizvođača s člankom 22.a i člankom 22.c stavkom 1.

[...] Komisija do [*Ured za publikacije: unijeti datum 30 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni*] uspostavlja internetsku stranicu koja sadržava poveznice na sve [...] nacionalne registre kako bi se olakšao upis proizvođača u registar u svim državama članicama.

2. Države članice osiguravaju da su proizvođači obvezni upisati se u registar iz stavka 1. U tu svrhu države članice zahtijevaju od proizvođača da podnesu zahtjev za upis u registar u svakoj državi članici u kojoj proizvode tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c prvi put stavljene na raspolaganje na tržištu.
3. Države članice dopuštaju proizvođačima da na svojem državnom području prvi put stave na raspolaganje na tržištu tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c samo ako su oni ili, ako su izdali ovlaštenje, njihovi ovlašteni zastupnici za proširenu odgovornost proizvođača registrirani u toj državi članici.
4. Zahtjev za upis u registar sadržava sljedeće informacije:
 - (a) ime, žig i robne marke, ako postoje, pod kojima proizvođač djeluje u državi članici te adresu proizvođača, uključujući poštanski broj i mjesto, ulicu i broj, državu, broj telefona ako postoji, internetsku adresu i e-adresu te naziv jedinstvene kontaktne točke;
 - (b) nacionalnu identifikacijsku oznaku proizvođača, uključujući njegov matični broj u trgovačkom registru ili istovjetan službeni registarski broj te porezni identifikacijski broj u Uniji ili državi članici;
 - (c) oznake kombinirane nomenklature tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c koje proizvođač namjerava prvi put staviti na raspolaganje na tržištu na državnom području te države članice;
 - (d) ime, poštanski broj, mjesto, ulicu i broj, državu, broj telefona, internetsku adresu, e-adresu i nacionalni identifikacijski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača, broj iz trgovačkog registra ili istovjetan službeni registracijski broj, nacionalni porezni identifikacijski broj organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača u Uniji ili državi članici i ovlaštenje zastupanog proizvođača;
 - (e) izjavu proizvođača ili, **ako je primjenjivo, ovlaštenog zastupnika za proširenu odgovornost proizvođača ili** organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača u kojoj se navodi da su dostavljene informacije istinite.

5. Države članice osiguravaju da obveze iz ovog članka može, u ime proizvođača, **pisanim ovlaštenjem** ispuniti organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača.

Ako je proizvođač imenovao organizaciju za kontrolu odgovornosti proizvođača, ta organizacija ispunjava obveze iz ovog članka *mutatis mutandis* osim ako je drukčije odredila država članica.

6. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo:

- (a) zaprima zahtjeve za upis u registar proizvođača iz stavka 2. putem elektroničkog sustava za obradu podataka, o čemu objavljuje pojedinosti na svojim internetskim stranicama;
- (b) odobrava upise u registar i izdaje registarski broj najkasnije u roku od 12 tjedana od trenutka dostavljanja svih informacija navedenih u stavku 4.;
- (c) može detaljno odrediti načine postupanja u pogledu zahtjevâ i postupka upisa u registar bez dodavanja bitnih zahtjeva zahtjevima koji su utvrđeni u stavku 4.;
- (d) može naplaćivati proizvođačima razmjerne naknade utemeljene na troškovima za obradu zahtjeva iz stavka 2.

7. Nadležno tijelo može odbiti ili opozvati upis u registar proizvođača ako informacije navedene u stavku 4. i povezani dokumentirani dokazi nisu dostavljeni ili nisu dovoljni ili ako proizvođač više ne ispunjava zahtjeve iz stavka 4. točke (d).

8. Države članice od proizvođača ili, ako je primjenjivo, od **ovlaštenog zastupnika za proširenu odgovornost proizvođača ili** organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača zahtijevaju da bez nepotrebne odgode obavijeste nadležno tijelo o svim promjenama informacija sadržanih u upisu u registar u skladu sa stavkom 4. točkom (d) i o svakom trajnom prestanku stavljanja tekstilnih proizvoda, **proizvoda povezanih s tekstilom** i obuču navedenih u upisu u registar na raspolaganje na tržištu prvi put na državnom području države članice. Proizvođač se briše iz registra proizvođača ako je prestao postojati.
9. Ako informacije iz registra proizvođača nisu javno dostupne, države članice osiguravaju da se pružateljima internetskih platformi koje potrošačima omogućuju sklapanje ugovora na daljinu s proizvođačima **i pružateljima usluga provođenja narudžbi koji sklapaju ugovor za bilo koju od usluga navedenih u članku 3. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1020 s proizvođačima koji krajnjim korisnicima nude tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuču navedene u Prilogu IV.c**, omogući besplatan pristup registru.
10. Komisija *do [Ured za publikacije: unijeti datum 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]* donosi provedbene akte kojima se utvrđuje usklađeni format za upis u registar na temelju zahtjeva u pogledu informacija utvrđenih u stavku 4. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.

Članak 22.c

Organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača za tekstilne proizvode

1. Države članice osiguravaju da proizvođači tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuču navedenih u Prilogu IV.c organizaciji za kontrolu odgovornosti proizvođača [...] **povjere** ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača iz članka 22.a u njihovo ime.

2. Države članice zahtijevaju od organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača koje namjeravaju ispuniti obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača u skladu s člankom 8.a stavkom 3., člancima 22.a, 22.b, 22.d i ovim člankom da dobiju ovlaštenje nadležnog tijela.
3. Države članice zahtijevaju od organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača da osiguraju da financijski doprinosi koje im plaćaju proizvođači tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
 - (a) temelje se na masi **i, ako je primjereno, količini** dotičnih proizvoda i, za tekstilne proizvode, **proizvode povezane s tekstilom i obuće** navedene u [...] Prilogu IV.c, moduliraju se na temelju zahtjeva za ekološki dizajn donesenih u skladu s Uredbom .../... Europskog parlamenta i Vijeća [*Ured za publikacije: unijeti serijski broj za Uredbu o ekološkom dizajnu za održive proizvode kad bude donesena*]** koji su najrelevantniji za sprečavanje [...] **nastanka otpada od tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće** i [...] za **njegovu** obradu [...], u skladu s hijerarhijom otpada i odgovarajućim metodologijama mjerenja za te kriterije donesenima na temelju navedene uredbe ili na temelju drugog prava Unije kojim se utvrđuju usklađeni kriteriji održivosti i metode mjerenja za tekstilne proizvode, **proizvode povezane s tekstilom i obuće**, i kojima se osigurava poboljšanje okolišne održivosti i kružnosti [...] **tih proizvoda. Osim zahtjeva za ekološki dizajn donesenih na temelju Uredbe .../... Europskog parlamenta i Vijeća [Ured za publikacije: unijeti serijski broj Uredbe o ekološkom dizajnu za održive proizvode kad bude donesena]**, države članice mogu od organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača zahtijevati da prilagode financijski doprinos na temelju kriterija kojima se uzimaju u obzir prakse proizvođača koje dovode do prekomjerne proizvodnje i potrošnje tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće, što dovodi do prekomjernog nastanka s tim povezanog otpada, uključujući količinu referentnih brojeva tekstilnih proizvoda koji su prvi put stavljeni na raspolaganje na tržištu po proizvođaču i po jedinici vremena ili učestalost obnove skupljanja tekstila, zajedno s brojem predmeta po skupljanju;**

- (b) [...] na temelju članka 8.a stavka 4. točaka od (a) do (c), njima se u obzir uzimaju [...] prihodi organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača od ponovne uporabe, pripreme za ponovnu uporabu ili vrijednosti sekundarnih sirovina iz recikliranih otpadnih tekstilnih proizvoda;
- (c) njima se osigurava jednako postupanje prema proizvođačima bez obzira na njihovo podrijetlo ili veličinu, bez nerazmjernog opterećenja za proizvođače, uključujući mala i srednja poduzeća koja proizvode male količine tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c.
4. Ako je to potrebno kako bi se izbjeglo narušavanje unutarnjeg tržišta i osigurala dosljednost sa zahtjevima za ekološki dizajn donesenima u skladu s člankom 4. u vezi s člankom 5. Uredbe .../... [*Ured za publikacije: unijeti serijski broj za Uredbu o ekološkom dizajnu za održive proizvode kad bude donesena*], Komisija [...] donosi provedbene akte kojima se utvrđuju kriteriji modulacije naknada za primjenu stavka 3. točke (a) ovog članka. Taj se provedbeni akt ne odnosi na precizno određivanje razine doprinosa i donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2. ove Direktive.
5. Države članice osiguravaju da organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača uspostave sustav odvojenog skupljanja za rabljene i otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c, neovisno o njihovoj prirodi, sastavu materijala, stanju, nazivu, robnoj marki, žigu ili podrijetlu, na državnom području države članice u kojoj te proizvode prvi put stavljaju na raspolaganje na tržištu. U okviru sustava odvojenog skupljanja:
- (a) nudi se skupljanje takvih rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuću [...] **akterima** iz stavka 6. točke (a) te osiguravaju potrebna praktična rješenja za skupljanje i prijevoz takvih rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuću, uključujući besplatno osiguravanje odgovarajućih spremnika za skupljanje i prijevoz do [...] mjesta za skupljanje **koja su dio sustava skupljanja organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača [...]**;

- (b) osigurava se besplatno skupljanje takvih rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće skupljenih na [...]mjestima za skupljanje **koja su dio sustava skupljanja organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača**, čija je učestalost razmjerna obuhvaćenom području i količini takvih rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, **proizvoda povezanih s tekstilom** i obuće koji se obično skupljaju na tim mjestima za skupljanje;
- (c) osigurava se besplatno skupljanje otpada koji [...] **subjekti socijalne ekonomije i drugi [...] akteri** proizvedu od takvih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće skupljenih na [...] mjestima za skupljanje **koja su dio sustava skupljanja organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača**.

Sva koordinacija među organizacijama za kontrolu odgovornosti proizvođača i dalje podliježe pravilima Unije o tržišnom natjecanju.

6. Države članice osiguravaju da sustav skupljanja iz stavka 5. ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) sastoji se od mjesta za skupljanje koja su uspostavile organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača i subjekti za gospodarenje otpadom u njihovo ime u suradnji s jednim ili više sljedećih **aktera**: [...] subjektima socijalne ekonomije, [...] **trgovcima na malo**, javnim tijelima, **uključujući općine**, ili trećim stranama koje u njihovo ime skupljaju rabljene i otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuće navedene u Prilogu IV.c te [...] **upraviteljima** mjestima za dobrovoljno skupljanje;
- (b) obuhvaća cijelo državno područje države članice, uzimajući u obzir veličinu i gustoću stanovništva, očekivanu količinu rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c, dostupnost i blizinu krajnjim korisnicima, a pritom nije ograničen na područja u kojima je skupljanje i naknadno gospodarenje tim proizvodima profitabilno;
- (c) omogućuje stalno **tehnički izvedivo povećanje količine, izražene u masi, odvojeno skupljenih rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c**, [...] uzimajući u obzir dobre prakse, **kojem odgovara razmjerno smanjenje količine, izražene u masi, otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c u skupljenom miješanom komunalnom otpadu**.

7. [...]
8. [...]
9. [...]
10. Države članice osiguravaju da organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača ne smiju odbiti sudjelovanje [...] **subjekata** socijalne **ekonomije** i drugih subjekata za ponovnu uporabu u sustavu odvojenog skupljanja uspostavljenom na temelju stavka 5.
11. Ne dovodeći u pitanje stavak 5. točke (a) i (b) i stavak 6. točku (a), države članice osiguravaju da se [...] **subjektima socijalne ekonomije** dopusti održavanje vlastitih mjesta za odvojeno skupljanje i upravljanje njima te da imaju jednak ili povlašten tretman kad je riječ o lokaciji mjesta za odvojeno skupljanje. Države članice osiguravaju da se od [...] subjekata socijalne ekonomije koji su dio [...] **sustava skupljanja** u skladu sa stavkom 6. točkom (a) ne zahtijeva da skupljene rabljene i otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obući navedene u Prilogu IV.c predaju organizaciji za kontrolu odgovornosti proizvođača.
- 11.a Države članice osiguravaju da subjekti socijalne ekonomije koji upravljaju vlastitim mjestima za odvojeno skupljanje u skladu sa stavkom 11. barem jednom godišnje nadležnom tijelu dostavljaju informacije u vezi s tekstilnim proizvodima, proizvodima povezanim s tekstilom i obući navedenima u Prilogu IV.c koje se odnose na:**
- 1. količinu, izraženu u masi, za odvojeno skupljanje rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c, pri čemu se neprodani takvi proizvodi navode zasebno;**
 - 2. količinu, izraženu u masi, za ponovnu uporabu, pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje, ako je dostupno, pri čemu se recikliranje vlakana u vlakna navodi zasebno;**
 - 3. količinu, izraženu u masi, za druge oblike uporabe ili zbrinjavanje; i**
 - 4. količinu, izraženu u masi, za izvoz rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c koji su ocijenjeni prikladnima za ponovnu uporabu i za izvoz otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c.**

11.b Odstupajući od stavka 11.a ovog članka, države članice mogu od obveze dostavljanja informacija iz stavka 11.a djelomično ili u cijelosti izuzeti subjekte socijalne ekonomije koji ne izvoze rabljene ili otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c ako ispunjavanje takvih obveza izvješćivanja dovodi do nerazmjernog administrativnog opterećenja za takve subjekte.

12. [...]

13. Države članice osiguravaju da, uz informacije iz članka 8.a stavka 2., organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača krajnjim korisnicima [...] stave na raspolaganje informacije o sljedećim aspektima u vezi s održivom potrošnjom, **uključujući mogućnosti rabljene robe**, ponovnom uporabom i gospodarenjem na kraju životnog vijeka tekstilom i obućom u pogledu tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c koje proizvođači stavljaju na raspolaganje na državnom području države članice:

- (a) ulozi [...] **krajnjih korisnika** u doprinošenju sprečavanju nastanka otpada, uključujući sve primjere najbolje prakse, osobito s pomoću poticanja održivih obrazaca potrošnje, **uključujući mogućnosti rabljene robe**, i promicanja pravilnog održavanja proizvoda tijekom uporabe;
- (b) rješenjima za ponovnu uporabu i popravak tekstila i obuće;
- (c) ulozi [...] **krajnjih korisnika** u doprinošenju odvojenom skupljanju rabljenih i otpadnih tekstilnih **proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom** i obuće;
- (d) učinku proizvodnje tekstila na okoliš, zdravlje ljudi te socijalna i ljudska prava, a posebice učinku brze mode i potrošnje, recikliranja i drugih oblika uporabe i zbrinjavanja te neprimjerenog odbacivanja [...] otpadnih **tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće**, kao što je odbacivanje smeća u okoliš ili odbacivanje u miješani komunalni otpad.

14. Države članice osiguravaju da organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača redovito dostavlja informacije iz stavka 13., da su informacije ažurirane i da su dostavljene:
- (a) putem internetskih stranica ili drugim sredstvima elektroničke komunikacije;
 - (b) putem informacija istaknutih na javnim mjestima;
 - (c) u okviru edukativnih programa i kampanja **za podizanje javne svijesti**;
 - (d) postavljanjem znakova na jeziku ili jezicima koje korisnici i potrošači bez poteškoća razumiju.
15. Ako je u državi članici više organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača ovlašteno ispunjavati obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača, države članice osiguravaju da one pokrivaju cijelo državno područje države članice u kojoj se nalazi sustav odvojenog skupljanja za rabljene i otpadne tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću navedene u Prilogu IV.c. Države članice povjeravaju nadležnom tijelu nadgledanje ispunjavaju li organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača svoje obveze na koordiniran način u skladu s pravilima Unije o tržišnom natjecanju ili za to imenuju neovisnu treću stranu.
16. Države članice zahtijevaju od organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača da osiguraju povjerljivost podataka koje posjeduju, tj. zaštićenih informacija ili informacija koje se izravno mogu pripisati pojedinim proizvođačima ili njihovim ovlaštenim zastupnicima.
17. Države članice osiguravaju da organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača na svojim internetskim stranicama, uz informacije iz članka 8.a stavka 3. točke (e), objavljuju:
- (a) barem jednom godišnje, uz poštovanje poslovne i industrijske tajne, informacije o sljedećem:
 - 1. količini, **među ostalim izraženoj u masi**, proizvoda [...] **koji su prvi put stavljeni na raspolaganje** na tržištu,

2. [...] **količini, izraženoj u masi**, za odvojeno skupljanje rabljenih i otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c, [...] pri čemu se neprodani takvi proizvodi **navode zasebno**,

3. [...] stopama ponovne uporabe, [...] **pripreme** za ponovnu uporabu i recikliranja koje je ostvarila organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača, pri čemu se stopa recikliranja vlakana u vlakna navodi zasebno,

4. [...] stopama drugih oblika uporabe i odlaganja, i

5. **stopama izvoza rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c koji su ocijenjeni prikladnima za ponovnu uporabu i izvoza otpadnih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c;**

(b) informacije o postupku odabira subjekata za gospodarenje otpadom odabranih u skladu sa stavkom 18.

17.a Države članice osiguravaju da organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača nadležnom tijelu ujedno dostave informacije navedene u stavku 17. točkama (a) i (b), kao i količinu, izraženu u masi, za točku (a) podtočke 3., 4. i 5.

18. Države članice osiguravaju da organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača predvide nediskriminirajući postupak odabira, na temelju transparentnih kriterija za dodjelu, bez nerazmjernog opterećenja za mala i srednja poduzeća, za nabavu usluga gospodarenja otpadom od subjekata za gospodarenje otpadom iz stavka 6. točke (a) i subjekata za gospodarenje otpadom za naknadnu obradu otpada.

19. Države članice osiguravaju da organizacije za kontrolu odgovornosti proizvođača zahtijevaju dostavljanje podataka od proizvođača o tekstilnim proizvodima, proizvodima povezanim s tekstilom i obućom navedenima u Prilogu IV.c koji se stavljaju na raspolaganje na tržištu na godišnjoj osnovi.

Gospodarenje otpadnim tekstilnim proizvodima [...]

1. [...]
2. Države članice osiguravaju da infrastruktura i postupci za skupljanje, utovar i istovar, prijevoz i skladištenje te drugi oblici rukovanja **rabljenim i [...]** otpadnim **tekstilnim proizvodima**, među ostalim tijekom postupaka naknadnog razvrstavanja i obrade, budu zaštićeni od vremenskih uvjeta i drugih izvora kontaminacije kako bi se spriječila šteta i unakrsna kontaminacija skupljenih tekstilnih proizvoda. Odvojeno skupljeni rabljeni i otpadni tekstilni proizvodi podliježu pregledu na mjestu za odvojeno skupljanje **ili u postrojenju za razvrstavanje** kako bi se utvrdili i uklonili neciljani predmeti, materijali ili tvari koji su izvor kontaminacije.
3. Države članice osiguravaju da se rabljeni i otpadni tekstilni proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća koji se skupljaju odvojeno, **među ostalim** u skladu s člankom 22.c stavcima 5. i 11., pri skupljanju smatraju otpadom.

Kad je riječ o tekstilnim proizvodima koji nisu proizvodi navedeni u Prilogu IV.c, kao i **odbačenim** neprodanim tekstilnim proizvodima, proizvodima povezanim s tekstilom i obući navedenima u Prilogu IV.c, države članice osiguravaju da se različite frakcije tekstilnih materijala i tekstilnih predmeta drže odvojenima u trenutku nastanka otpada ako takvo odvajanje olakšava naknadnu ponovnu uporabu, [...] **pripremu** za ponovnu uporabu ili recikliranje, uključujući recikliranje vlakana u vlakna ako to tehnološki napredak dopušta.

- 3.a Odstupajući od stavka 3. ovog članka, **rabljeni tekstilni proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća koje krajnji korisnici izravno predaju, a subjekt za ponovnu uporabu ili subjekti socijalne ekonomije na mjestu skupljanja izravno stručno ocijene prikladnima za ponovnu uporabu, ne smatraju se otpadom nakon skupljanja.**

4. Države članice osiguravaju da rabljeni i otpadni tekstilni proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća koji se odvojeno skupljaju, **među ostalim** u skladu s člankom 22.c stavcima 5. i 11., podliježu postupcima razvrstavanja kako bi se osigurala obrada u skladu s hijerarhijom otpada utvrđenom u članku 4. stavku 1.
5. Države članice osiguravaju da postupci razvrstavanja tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće koji se odvojeno skupljaju, **među ostalim** u skladu s člankom 22.c stavcima 5. i 11., ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
- (a) postupkom razvrstavanja dobivaju se tekstilni **proizvodi, proizvodi povezani s tekstilom i obuća** za ponovnu uporabu i [...] **pripremu** za ponovnu uporabu, **pri čemu se prednost daje lokalnoj ponovnoj uporabi**;
 - (b) u okviru postupaka razvrstavanja za ponovnu uporabu tekstilni proizvodi [...], **proizvodi povezani s tekstilom i obuća** razvrstavaju se na odgovarajućoj razini granularnosti tako da se frakcije koje su prikladne za izravnu ponovnu uporabu razdvajaju od onih koje će trebati proći dodatnu [...] **pripremu** za ponovnu uporabu, a ti su postupci usmjereni na posebno tržište za ponovnu uporabu na temelju ažuriranih kriterija razvrstavanja relevantnih za prihvatno tržište;
 - (c) predmeti za koje se procijeni da nisu prikladni za ponovnu uporabu razvrstavaju se za recikliranje i, ako to tehnološki napredak dopušta, posebno za recikliranje vlakana u vlakna;
 - (d) materijali dobiveni postupcima razvrstavanja i naknadne uporabe namijenjeni ponovnoj uporabi ispunjavaju kriterije za prestanak statusa otpada, kako je navedeno u članku 6.
6. Do [...] **1. siječnja 2026.** i svakih pet godina nakon toga države članice provode istraživanje sastava skupljenog miješanog komunalnog otpada radi utvrđivanja udjela otpadnih tekstilnih proizvoda, **proizvoda povezanih s tekstilom i obuće** u njemu. Države članice osiguravaju da, na temelju dobivenih informacija, nadležna tijela mogu od organizacija za kontrolu odgovornosti proizvođača zahtijevati da poduzmu korektivne mjere kako bi povećale svoju mrežu mjesta za skupljanje i provedu informativne kampanje u skladu s člankom 22.c stavcima 13. i 14.

7. Države članice osiguravaju da, u svrhu razlikovanja između rabljenih **tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** i otpadnih **tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće**, nadležna tijela država članica mogu pregledati pošiljke rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće za koje se sumnja da su otpad kako bi provjerila jesu li ispunjeni minimalni zahtjevi iz stavaka 8. i 9. za pošiljke rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** te se navedene pošiljke mogu na odgovarajući način pratiti.
8. Države članice osiguravaju da pošiljke rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** koje se organiziraju na profesionalnoj osnovi udovoljavaju minimalnim zahtjevima za vođenje evidencije iz stavka 9. i da su im priložene barem sljedeće informacije:
- (a) primjerak računa i ugovora koji se odnose na prodaju ili prijenos vlasništva nad tekstilnim proizvodima, proizvodima povezanim s tekstilom i obućom u kojem se navodi da su namijenjeni izravnoj ponovnoj uporabi i da su prikladni za izravnu ponovnu uporabu;
 - (b) dokazi o prethodnom postupku razvrstavanja **ili izravnoj stručnoj ocjeni o prikladnosti za ponovnu uporabu** provedenima u skladu s ovim člankom i, ako su dostupni, kriterijima donesenima u skladu s člankom 6. stavkom 2., u obliku preslike evidencije o svakoj bali u pošiljci i protokola koji sadržava sve podatke iz evidencije u skladu sa stavkom 9.;
 - (c) izjava fizičke ili pravne osobe koja posjeduje rabljene tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću **ocijenjene prikladnima za ponovnu uporabu** i na profesionalnoj osnovi organizira prijevoz rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** o tome da nijedan materijal u pošiljci nije otpad kako je definiran u članku 3. stavku 1.;
 - (d) potvrda da imaju odgovarajuću zaštitu od oštećenja tijekom prijevoza, utovara i istovara, posebno uporabom odgovarajuće ambalaže i pravilnim slaganjem tereta.

9. Države članice osiguravaju da pošiljke rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** ispunjavaju sljedeće minimalne zahtjeve za vođenje evidencije:
- (a) evidencija postupaka razvrstavanja, **izravne stručne ocjene o prikladnosti za ponovnu uporabu** ili [...] **pripreme** za ponovnu uporabu sigurno je, ali ne i trajno pričvršćena na pakiranju;
 - (b) evidencija sadržava sljedeće informacije:
 - 1. opis predmeta prisutnih u bali koji odražava najdetaljniju granularnost razvrstavanja kojem su tekstilni predmeti podvrgnuti tijekom postupaka razvrstavanja ili [...] **pripreme** za ponovnu uporabu, kao što su vrsta odjeće, veličina, boja, spol za koji je predmet namijenjen i sastav materijala;
 - 2. naziv i adresu poduzeća odgovornog za konačno razvrstavanje ili [...] **pripremu** za ponovnu uporabu.
10. Države članice osiguravaju da se, ako nadležna tijela **ili tijela uključena u inspekcije** u državi članici utvrde da se za planiranu pošiljku rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu sumnja da je** [...] otpad, troškovi odgovarajućih analiza, inspekcija i skladištenja rabljenih tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće **ocijenjenih prikladnima za ponovnu uporabu** za koje se sumnja da su otpad mogu naplatiti proizvođačima tekstilnih proizvoda, proizvoda povezanih s tekstilom i obuće navedenih u Prilogu IV.c, trećim stranama koje djeluju u njihovo ime ili drugim osobama koje organiziraju pošiljku.

* Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

** Uredba .../... (SLstr.) [*Ured za publikacije: unijeti pojedinosti o objavi za Uredbu o ekološkom dizajnu održivih proizvoda*];

[...] u članku 29. stavak 2.a zamjenjuje se sljedećim:

„2.a Države članice donose specifične programe za sprečavanje nastanka otpada od hrane koji mogu biti predstavljeni u okviru njihovih programa za sprečavanje nastanka otpada.”;

9. umeće se sljedeći članak 29.a:

„Članak 29.a

Programi za sprečavanje nastanka otpada od hrane

1. [...] Države članice [...] **ocjenjuju** i prilagođavaju svoje programe za sprečavanje nastanka otpada od hrane s ciljem postizanja ciljeva iz članka 9.a stavka 4. Ti programi sadržavaju barem mjere utvrđene u članku 9. stavku 1. i članku 9.a stavku 1. i, prema potrebi, mjere navedene u prilogima IV. i IV.a **te se o njima obavješćuje Komisija do [Ured za publikacije: unijeti datum dvije godine nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].**
2. Svaka država članica određuje nadležna tijela odgovorna za koordinaciju mjera za [...] **sprečavanje** nastanka otpada od hrane **iz članka 9.a stavka 1.** koje se provode kako bi se postigao cilj iz članka 9.a stavka 4. i o tome obavješćuje Komisiju do [Ured za publikacije: unijeti datum tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]. Komisija te informacije naknadno objavljuje na relevantnim internetskim stranicama EU-a.”;

10. članak 37. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice svake godine Europskoj agenciji za okoliš dostavljaju podatke koji se odnose na provedbu članka 9. stavka 4. i podatke **iz članka 22.c stavka 17., članka 22.c stavaka 17.a i 11.a.** [...] Države članice svake godine Komisiji dostavljaju podatke o provedbi članka 9.a stavka 2.”;

- (b) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Komisija donosi provedbene akte o utvrđivanju formata za dostavu podataka iz stavaka 1., 3., 4. i 5. ovog članka. Za potrebe izvješćivanja o provedbi članka 11. stavka 2. točaka (a) i (b) države članice koriste format iz Provedbene odluke Komisije od 18. travnja 2012. o upitniku za izvješća država članica o provedbi Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu. Za potrebe izvješćivanja o otpadu od hrane metodologija razvijena na temelju članka 9.a stavka 3. uzima se u obzir pri osmišljavanju formata za izvješćivanje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2. ove Direktive.”;

11. Članak 38.a mijenja se kako slijedi:

- (a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 7. stavka 1., članka 9.a stavka 3., članka 11.a stavka 10., članka 27. stavaka 1. i 4. te članka 38. stavaka 2. i 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 4. srpnja 2018. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 22.a stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [Ured za publikacije: unijeti datum 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 7. stavka 1., članka 9.a stavka 3., članka 11.a stavka 10., članka 22.a stavka 2., članka 27. stavaka 1. i 4., članka 38. stavaka 2. i 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 1., članka 9.a stavka 3., članka 11.a stavka 10., članka 22.a stavka 2., članka 27. stavka 1., članka 27. stavka 4., članka 38. stavaka 2. i 3. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

12. dodaje se Prilog IV.c kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do [*Ured za publikacije: unijeti datum [...] 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni*]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG IV.c

Proizvodi koji su obuhvaćeni područjem primjene proširene odgovornosti proizvođača za određene tekstilne proizvode, proizvode povezane s tekstilom i obuću

Dio 1.

[...] Tekstilni proizvodi te tekstilna odjeća i pribor za odjeću za uporabu u kućanstvu ili druge namjene, ako su takvi proizvodi po prirodi i sastavu slični onima za uporabu u kućanstvu, obuhvaćeni područjem primjene članka 22.a

Oznaka KN	Opis
61 – sve navedene oznake u poglavlju	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani
62 – sve navedene oznake u poglavlju	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih
6301	Pokrivači (deke) i putne deke (osim 6301 10 00)
6302	Posteljno, stolno, toaletno i kuhinjsko rublje
6303	Zavjese (uključujući draperije) i unutarnje rolete; kratke ukrasne draperije za prozore i krevete
6304	Ostali proizvodi za unutarnje opremanje, isključujući proizvode iz tarifnog broja 9404
6309	Rabljena odjeća i ostali rabljeni proizvodi
6504	Šeširi i ostala pokrivala za glavu, izrađeni uplitanjem ili sastavljanjem vrpca od bilo kojeg materijala, neovisno jesu li podstavljeni ili ukrašeni ili ne
6505	Šeširi i ostala pokrivala za glavu, pleteni ili kukičani, ili izrađeni od čipke, pusta ili drugih tekstilnih metražnih materijala (ali ne od vrpca), neovisno jesu li podstavljeni ili ukrašeni ili ne; mreže za kosu od bilo kojeg materijala, neovisno jesu li podstavljene ili ukrašene ili ne

Dio 2.

Obuća te odjeća i pribor za odjeću **za uporabu u kućanstvu ili druge namjene, ako su takvi proizvodi po prirodi i sastavu slični onima za uporabu u kućanstvu**, čiji glavni materijal nije tekstil, **koji su obuhvaćeni** područjem primjene članka 22.a

Oznaka KN	Opis
4203	Odjeća i pribor za odjeću od kože ili od umjetne kože (osim obuće i pokrivala za glavu i njihovih dijelova te proizvoda iz poglavlja 95, npr. štitnika goljenice, maski za mačevanje)
6401	Nepromočiva obuća, s vanjskim potplatom i gornjim dijelom od gume ili plastične mase, čiji gornji dio nije pričvršćen za potplat niti je s njim spojen šivanjem, zakovicama, čavlima, vijcima, klinovima ili sličnim postupcima
6402	Ostala obuća, s vanjskim potplatom i gornjim dijelom, od gume ili plastične mase
6403	Obuća s vanjskim potplatom od gume, plastične mase, kože ili umjetne kože i s gornjim dijelom od kože
6404	Obuća s vanjskim potplatom od gume, plastične mase, od kože ili umjetne kože i gornjim dijelom od tekstilnog materijala
6405	Ostala obuća